

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIV Kalė 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 1, 1980

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEFONAS (312) 585-9500

Nr. 230

LKB KRONIKA Nr. 43

Tarybinėje mokykloje

(Tęsinys)

Marijampolė (Kapsukas). 1980 m. kovo 29 d. tragiškai žuvo vienuoliktos klasės mok. Arvydas Vružinskas. Arvydas ir jo tėvai — katalikai, todėl ir laidotuvas buvo ruošiamas katalikiškai. II-os vid. mokyklos vadovybė, norėdama sutrukdinti religiškas laidotuvas, siūlė savo paslaugas — leisti mokinius palydėti, duoti orkestrą ir t.t. Tėvai atsisakė tokio-
mis sąlygomis siūlomų paslaugų. Klasės auklėtoja Brazauskienė dar kartą bandė perkalbėti tėvus, bet nesėkmingai. Mokyklos vadovybė uždraudė Arvydo draugams palydėti velionį ir bažnyčią. Tėvų komiteto narė komunistė Švirinienė Vružinskų namuose gąsdino mokinius, kad jiems būsia sumažintas elgesio pažymys, jie negalėsia įstoti į aukštąją mokyklą, jei išdrįs lydėti Arvydą į bažnyčią. Ji tvirtino, kad pats Kapsuko partijos sekretorius Sinickas uždraudęs mokiniams lydėti Arvydą į bažnyčią. Įbauginoti mokiniai, atlydėję velionį iki bažnyčios, bet joje pasilikti per pamaldas neturėję drąsos.

Tauragė. II-ji vidutinė mokykla. 1980 metų pavasarį prasidėdama jau antri metai kaip valstybinio saugumo darbuotojai ypatingai kamuoja IXb kl. mok. Sigitą Jučiką. 1979 m. vasarą jaunuolis su dviračiu pateko į avariją ir susitrenkė galvą. Dabar

saugumiečiai be paliovos šantažuoja jaunuolį, vildamiesi, jog ligos iškankintas vaikiną neatlaikys jų spaudimo ir sutiks su jų pasiūlymais. Saugumietis Antanas Laurinavičius kelis kartus per mėnesį susitinka su juo. Kai Sigitas Jučikas atsisakė atvykti į valstybinio saugumo skyrių, saugumietis A. Laurinavičius nusišaipė: „Niekur nuo mūsų nepabėgsi! Net ir nenorėdamas su mumis susitiksi!“ Kuomet moksleivis iškviečiamas į karinį komisarį — ten jį jau pasitinka čekistas Laurinavičius: „Matai, nepabėgsi!“ — ironizuoja saugumietis. Štai mokyklos med. sesuo atneša pakvietimą pasitikrinti pas gydytoją sveikatą, o nuėjęs į poliklinikos gydytojo kabineta vėl randa tą patį saugumietį.

Iš jaunuolio reikalaujama smulkiai charakterizuoti savo draugus, pažįstamus, teiraujasi apie kiekvieną jo žingsnį. Be to, jam grasinama fizinėmis bausmėmis. Apie šiuos „pokalbių“ saugumiečiai griežčiausiai uždraudžia pasipaskoti net motinai.

Neleistinai pažeidžiamas susirašėjimo slaptumas. Sigito laiškai nagrinėjami net tardymo metu. Dėl nuolatinio šantažo jaunuolio sveikata pradeda šlubuoti: jis vis daugiau užsidaro, vengia draugų, kadangi po susitikimų su jais, saugumas reikalauja viską išdavinėti.

(Bus daugiau)

Irakas sutiktų nutraukti kovas

Paaiškėjo JAV žvalgybos ribotumas

New Yorkas. — Valstybės sekretorius Edmund Muskie toliau tęsia pasitarimus su draugiškų valstybių diplomatais dėl Hormuzo sąsiaurio ir naftos jūros kelių apsaugos. Sekretorius posėdžiavo New Yorke su Pakistanu, Bahrainu, Egiptu ir Omano užsienio reikalų ministrais. Tik Pakistano Agha Shahi išreiškė opoziciją svetimų jėgų įsikišimui į Persų įlankos apsaugą. Jo many-
mu, Hormuzo sąsiaurį geriausia gali apsaugoti įlankos valstybės. Amerika pasiūlė nusiųsti modernius AWACS (Airborne Warning and Control System) žvalgybos lėktuvus, kurie padėtų saugoti naftos kelius.

Irano radijas paskelbė, jog karo laivyno vadas admiralas Afad užtikrinęs ajatolą Khomeinį, kad jo jėgos kontroliuoja Hormuzo sąsiaurį. Admralo laivynas pasirengęs sunaikinti Irako laivus, kurie slepiasi savo ir kaimyninių žalių uostose.

Irako prezidentas atsakė Jungtinėms Tautoms, kad Irakas pasirengęs sustabdyti karo veiksmus, jei Iranas irgi priimtų paliaubų reikalavimą. Irakas pasirengęs derėtis ir priimti tarpininkų siūlymus. Irano prezidentas Bani Sadras, kuris yra ir vyriausias kariuomenės vadas, atsisakė, jog Iranas kariaus, kol paskutinis agresorius bus išmestas iš teritorijos.

Washingtonė vyriausybės sluoksniuose prasidėjo žvalgybos įstaigų kritika. Nežiūrint didelio dėmesio Iranui ir jo revoliucijai,

Amerikos žvalgyba nieko nežinanti apie dabartinius įvykius Irano—Irako fronte. Nieko nežinoma apie politines, kultūrines, ekonomines kryptis. Vyriausybė sužinanti apie mūšius, bombardavimus iš spaudos, tik vėliau gaunanti žvalgybos pranešimus. Nėra vaizdo apie Irano ar Irako karines jėgas. Sakoma, kad vyriausybės pareigūnai buvo nustebinti Irano karinės aviacijos pasirodymu. Buvo kalbama, jog ta aviacija nebeturi lakūnų, jau trūksta dalių ar amunicijos. Tikrumoje mūšiuose aktyviai dalyvauja F-4 ir F-5 Amerikos lėktuvai, puldami Irako taikinius, sustabdydami naftos pramonės gamybą.

Dėl žvalgybos duomenų stokos vyriausybė negalinti pramatyti tolimesnės šio karo eigos, mažai žinanti apie karo jėgų tikimo pajėgumą, apie karių moralę. Pripažįstama, kad žvalgybos veikla turgavietėse, universitetuose, miestų gatvėse visiškai palūžo.

Komentatoriai nurodo, jog agresorius Irakas pirmas pritarė paliauboms. Iranui šis karas gali būti naudingas kaip dvasinis cementas, kuris sujungs atskiras Irano visuomenės sekcijas, suburs piliečius po viena vėliava. Irakas nieko negali Iranui blogesnio padaryti, ko pats Irano režimas dar nepadarė. Iranas mažai ką gali prarasti, tačiau karo nešami sunkumai gali labai atsiliepti Irako pastovumui ir jo vyriausybės išsilaikymui.

Irako kareiviai, atkreipę šautuvus į Irano ajatolos Khomeinio portretą, kuris rastas Irano kareivinių kieme, prie Khorramsharo miesto. Nors Irakas paskelbė, kad šis miestas palmtas, korespondentai rado apie jame vykstančias inirtingas gatvių kovas.

Vokiečiai pasirengę rinkti vyriausybę

Laukiama kanclerio Schmidto laimėjimo

Bona. — Vakarų Vokietijos rinkiminė kampanija eina prie galo, spalio 5 d. įvyksta rinkimai, kuriuos pranašauja viešosios opinijos tyrinėtojai, laimės socialistų partija ir dabartinis kancleris Helmut Schmidt. Jis yra laikomas dešiniojo sparno socialistu, nuosaikiu politiku. Jo socialdemokratų partija yra daugiau pasinešusi į kairę. Daug įtakingų jos veikėjų propaguoja Vokietijos neutralumą, santykių su Maskva gerinimą, tuo pačiu puoselėja viltis, kad tokiu „susuominimu“ keliu eidama, Vakarų Vokietija greičiau galės susijungti su komunistine Rytų Vokietija.

Paskutiniuose V. Vokietijos parlamento „bundestago“ rinkimuose dalyvavo 91 nuoš. balsuotojų. Kiekvienas rinkėjas balsuoja dvigubai: vieną savo balsą jis atiduoda savo rinkiminio rajono kandidatui, o kita — savo pasirinktai partijai. Pusę bundestago narių sudaro tiesioginiai išrinkti atstovai, o kita pusė sudaroma pagal atskirų partijų gautą balsų nuositį.

Stebėtojai Vokietijoje kalba, jog kancleris Schmidtas norėtų laimėti, tačiau ne per didelę bal-
tą persvara. Jeigu socialdemokratų gautų tiek atstovų, kad jie vieni galėtų sudaryti vyriausybę, kancleriui padidėtų spaudimas iš kairiojo partijos parno plėsti „ostpolitik“ ir mažinti ryšius su Amerika ir su NATO.

Nuo to kairiojo kelio kanclerį „saugo“ dabartinės koalicijos partneriai — laisvosios demokratinės partijos nariai. Todėl kancleris noris tą koaliciją išlaikyti ir tuo būdu atsverti kairiųjų spaudimą. Kanclerio oponentas rinkimuose Franz Josef Strauss yra konservatorius, Bavarijos provincijos premjeras, abiejų krikščionių demokratų (CDU) ir krikščionių socialinės unijos (CSU) partijų kandidatas. Jis ragina Vokietiją išmesti socialdemokratų iš valdžios, nes jie flituoja su komunizmu, silpnina Vakarų gynybos sąjungą. Kancleris Schmidtas esąs nepatikimas sąjungininkas Amerikai, nes jam svarbesnė draugystė su komunistais, negu su Amerika. Straussas žada sustiprinti Vokietijos karines jėgas, sustiprinti ekonominį pajėgumą ir nutraukti komunis-

tinių vyriausybų būrimą prekmis ir lėšomis.

Rinkiminėje kampanijoje didelį dėmesį abi partijos skyrė Vokietijos ryšiams su Amerika. Socialdemokratų apgailestauja, kad kanclerio Schmidto asmeniniai ryšiai su prezidentu Carteriu nebuvo geri. Daugelyje tarptautinių problemų sunku buvo rasti bendrą kalbą.

Viešosios opinijos tyrimų Allenbacho institutas skelbia, kad 55 nuoš. vokiečių laiko Ameriką geriausiu Vokietijos draugu, tačiau tik 8 nuoš. išreiškė pasitikėjimą, kad Amerika sugeba vadovauti laisvojo pasaulio tautoms. Pasitikėjimas Amerika, kaip Vakarų vadu, nukrito po Vietnamo karo, po Amerikos nesugebėjimo apginti nuo komunizmo Angolą ir Etiopiją, po sovietų kariuomenės įvedimo į Kubą.

Argentino bus naujas prezidentas

Buenos Aires. — Argentinos kariuomenės vadai rugsėjo 29 d. svarstė vyriausybės pakeitimo klausimą. Prezidentas Jorge Rafael Videla, 54 metų, armijos generolas kovo mėnesį pasitrauks iš pareigų, nes to reikalauja konstitucija. Nauju prezidentu numatomas kitas armijos generolas Roberto Viola, 55 metų.

Jis laikomas nuosaikiu kari-
ninku, turinčiu gerus ryšius su darbo unių vadais. Jis esąs der-
ybų ir kompromisų šalininkas.

Lenkijoje labai blogas derlius

Varšuva. — Lenkijos vyriausybė paskelbė, jog šiais metais gaus tas blogas javų derlius, 8 mil. tonų mažesnis, negu buvo planuota. Nusivylimą kelia ir bulvių bei cukrinių runkelių derliai. Vidaus prekybos ministeris Adam Kowalik paskelbė, kad šių metų gale parduotuvėse truks daug prekių. Vyriausybė svarsto mėsos kortelių įvedimą. Paskutiniame šių metų ketvirtyje bus galima patenkinti tik 85 nuoš. vartotojų poreikį. Lenkijai reiktų importuoti apie 70,000 tonų mėsos, tačiau tam nėra lėšų, pasakė ministeris.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prancūzijos žydai susirūpi-
nė dėl antisemitinių išsišokių. Per tris dienas buvo pultas pen-
kios žydų įstaigos: sinagogos, mo-
kyklos, paminklai.

— Lenkijos žinių agentūra pas-
kelbė, kad šiauriniame Irake žu-
vo trys lenkai, du sužeisti. Jie
dirbo Irako naftos pramonėje.

— Bavarijos vidaus reikalų mi-
nisteris paskelbė, jog bombos
sprogimė „Oktoberfest“ festiva-
lyje žuvo 21 metų studentas
Gundolf Koehler yra laikomas
bombos gamintoju ir atentato
autoriumi. Šeši „naujieji naciai“
buvo policijos paleisti dėl įrody-
mų stokos.

— Kanadoje pradėjo streiką
50,000 valdžios tarnautojų. Nes-
treikuoją tik pašto valdyba.

— New Yorko Metropolitan
Opera paskelbė, jog atšaukiamas
šių metų sezonas, kuriame buvo
numatyta 210 spektaklių. Operos
vadovybė nepavyko susitarti su
orkestro muzikantais.

— Prie Kuaito sienos laukia
keli šimtai Irako naftos pramonės
darbininkų: indai, pakistaniečiai,
bengalai. Kuaitas jų neišleis,
kada jų namus Basroje bombard-
davo Irano aviacija.

— Antradienį buvo panaikinta
Izraelio piniginių vienetų —
svaras ir įvesta nauja valiuta —
šekelis, vertas 10 buvusių svarų.
— Teherane iranietis kal-
niai kieme surengė demonstraci-
ją, reikalaujanti, kad vyriausybė
sistų juos į frontą mušti Irako
kareivių.

— Tarptautinis valiutos fon-
das suteikė Turkijai 92 mil. dol.
kreditų. Tuo išreiškiamas pasi-
kėjimas karine turkų vyriausybė.
— Kinija paskelbė, apie labai
sunkią padėtį Vietnamo. Hanojaus
valdžia priversta dar mažinti ry-
šių normas ir didinti ūkiuose ja-
vų rekvizicijas.

— Izraelio premjeras Beginas
atidengė, kad Izraelis 1965-1975
metais rėmė Irako kurdus, suki-
rusius prieš Bagdado vyriausybę.
Kurdai gavę Izraelio ginklų
ir karinių pareigų.

— Sudano žiniomis, Etiopijos
kariuomenė lėktuvais ir helikop-
teriais malšina šiaurinės Tigro
provincijos sukilimą. Sugriauta
daug kaimų, apie 80,000 žmonių
likę be pastogės.

— Kairo ligoninėje įvykdyta
lengva operacija Irano šacho naš-
lei Farai.

Irano miestai aršiai ginasi

Teherane jau trūksta žibalo virimui

Beirutas. — Irano parlamen-
to pirmininkas Rafsanjani pa-
reiškė, jog karo paliaubos Iranui
nepriimtinos. Amerika buvo mū-
sų priešas dabar, pasakė Rafsan-
jani. Irano premjeras Rajai irgi
jungė Irako puolimą su Ameri-
kos samokslu prieš Iraną. Jis pa-
sakė, kad karas bus ilgas, nes
Amerika turi daug modernių gink-
lų. Mes gi kovosime su namie
gamintomis granatomis ir Molot-
tovo kokteilais, pasakė premje-
ras.

Irako šarvuočių jėgos toliau
puola apsuptus Irano miestus, ta-
čiau Ahwaze gynybai aršiai kovo-
ja gatvėse. Iranas sugebėjęs pri-
statyti miestui ginklų ir kareivių.
Miesto dalis, kurią jau užėmė Ira-
ko kareiviai, apšaudoma Irano
artilėrijos.

Irano užsienio reikalų ministe-
rija pasiūkė kaimyninių Persų
įlankos valstybių ambasadorius
ir juos piktai išbarė už paramą
Irakui. Irano laivyno vadas išpė-
jo arabų vyriausybės, kad jos ga-
li laukti savo uostų puolimo, jei
jos globos ir saugos Irako karo
laivus. Net ir Palestinos Laisvini-
mo organizacijos vadas Yasiras
Arafatas, praleidęs Irane tris die-
nas, turėjo išvažiuoti. Jie barė
ajatolos sūnus Ahmed Khomeinį,
pasakė, kad palestiniečiai turėtų
aiškiai pasisakyti, su kuo jie ei-
na, užuot bandė tarpininkauti.

Irano aviacijos lėktuvai toliau
daugo Irako naftos centrų ne tik
Basros mieste, kur veik neliko gy-
ventojų. Lėktuvai netrukdomi pa-
siekia šiaurinio Irako naftos šal-
tinių įrengimus Mosule ir Kirku-
ke. Irano rafinerijų miestas Aba-

danas jau aštuonios dienos dega.

Kariniai specialistai spėlioja,
kodėl Irakas nemeta paskui savo
šarvuočių didesnių pėstininkų
jėgų. Tankų apsuptus miestus
sunku užimti be pėstininkų. Ira-
nietčių gynyba vis stiprėja. Ko-
respondentai iš Teherano skel-
bia, kad ir tie persai, kurie anks-
čiau kritikavo mūlį valdžią,
dabar kalba, jog reikia sujungti
visas jėgas okupantams atmušti.
Irano sostinėje sustabdytas visų
privačių automobilių judėjimas.
Naktimis miestas išjungia elek-
trą, o ir dienos metu ji dažnai
nutraukiama. Pramonės įmonės,
kurios neturi savo elektrės kom-
presorių, nustojo veikusios. Mies-
te jau pasireiškė žibalo, kuris
naudojamas virimui, stoka.

Latviai pavydi Lenkijos reformoms

Riga. — David Willis. „The
Christian Science Monitor“
Maskvos korespondentas, žina-
mas savo ryšiais su Baltijos ša-
lių rezistentais, aplankė Rygą ir,
pasikalbėjęs su latviais, rašo, kad
jie stebi Lenkijos darbininkų žy-
gius ir jiems pavydi. Latviai se-
kė Lenkijos įvykius per trumpų
bangų radiją ir greit išpildavo
Lenkijos „Trybuna Ludu“ bei Bri-
tanijos komunistų laikraštį „Mor-
ning Star“. Šių laikraščių nume-
riai greit išsibaigavo Rygos kios-
kuose.

Latviai pripažįsta, kad jiems
tenka tik svajoti apie Lenkijos re-
formas. Sovietų „Pravda“ piktai
pasmerkė Europos Parlamento de-
batus apie Lenkijos darbininkų
streikus. Jau patys debatai yra
kišimasis į svetimos valstybės rei-
kalus, rašė „Pravda“.

Viena intelektualė moteris Ry-
goje paaiškinusi korespondentui,
kad latviai jau seniai turi gerus
ryšius su lenkais ir labai domi-
si tuo, kas vyksta Lenkijoje. Afga-
nistanas nuo mūsų toli, tačiau
Lenkija čia pat. Mes su Lenkija
turime senus ryšius, ne taip, kaip
lietuviai, kurie šimtmečiais su
lenkais kariaudavo, pasakojo lat-
vė Rygoje.

Korespondento sutikti latviai
pripažino, kad Maskva niekad
neleisianti tokių streikų ar refor-
mų, kaip Lenkijoje, tačiau Gdansk-
o įvykiai sukėlė didelį susidome-
jimą visose Baltijos respublikose.

Svetimas laivas prie Švedijos

Stokholmas. — Švedijos gyny-
bos ministeris Eric Kronmark įsa-
kė jūrų laivynui medžioti povan-
deninį laivą, kuris jau dvi savaites
plaukioja Švedijos teritorii-
niuose vandenyse. Ministeris pa-
reiškė žinąs, kieno tas povande-
ninis laivas, tačiau atsisakė pa-
sakyti reporteriams. Šie gi tvirti-
na, kad tai Sovietų Sąjungos lai-
vas. Giliai vandenį sprogstan-
čiomis minomis bus bandoma
priversti laivą iškilti ir pavaršyti.

KALENDORIUS

Spalio 1 d.: Remigijus, Teresė
K.J., Gedainis, Levinija.
Spalio 2 d.: Angelai Sargai,
Mena, Girdutis, Pavandė.
Saulė teka 6:46, leidžiasi 6:35.
ORAS
Saulėta, temperatūra dieną 75
I., naktį 60 I.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629
Telefonas 476-7089

KEPURINĖS STOVYKLOJE

Stovykla prabėga greitai. Paskiau ją nustelbia kiti išgyvenimai, įspūdžiai. Tačiau tik reikia pavartyti laikraštėlį, pažvelgti į nuotraukas, tuoj grįžta visa eilė prisiminimų.

Šimet liepos mėn. viduryje tiko stovyklauti su Kernavės tunto sesėmis Rake, kaip ir paskutiniuosius keletą metų, kartu su kitais Chicago skautais ir skautėmis, kurių čia buvo virš 400. Tai nemažas skaičius stovyklautojų iš vieno miesto, bet ne vien tik skautuose yra stovyklos esmė. Ką jaunieji stovyklautojai čia išgyvena ir kuo papildė savo dvasinį pasaulį yra nepalyginamai svarbiau. Stebinti stovyklautojus matėsi, kad buvo gerai nusiteikę ir turėjo progos pasimokyti. Reikėjo tik noro.

Kernavės tunto sesės, tikriausiai įtakoje didingos Šeštosios tautinių šokių šventės, savo stovyklai pritaikė jaunatvišką vardą, pasi-vadinamos „Kepurinė“. Jau nuo pirmosios dienos viršinė Marytė visas papuošė gražiomis šiaudinėmis kepuraitėmis, apjuostomis tautine juostele. Jas sesės labai mėgo ir mielai dėvėjo. Iš toli galėjai atpažinti atžygiuojančias „Kepurinės“ stovyklautojas. Kai sekmdienį rytė išsiriškiamos vėliavų aikštėje ir sesė Marytė pradėjo: „Nu, sesės...“ Atrodė, kad tie prabėgę metai tarp „Nijolės Sadūnaitės“ ir „Kepurinės“ stovyklų išnyko ir lyg šios atžygiuotės, kaip stovyklavietę vadina sesė Rito-nė, nebuvome apleidusios. Daugelis iš mūsų vienos kitas gana gerai pažinojome, nors šimet, be grupės Detroito Gabijos tunto sesių, buvo stovyklautojų iš kitų vietovių (Californijos, Floridos, New Yorko, net ir iš Australijos). Turėjome dar du čia niekad nematytus stovyklautojus, tai sesė Rase ir jos akordeona.

Jei bandai aprašyti stovyklą, niekaip negali išsiskirti aplenkęs vadovybę, nes nuo jos sumanumo planuoti ir kurti priklauso stovyklos pasisėkimas, aišku, ir nuo pajutimo mergaičių nuotaikos, sugebėjimo prisitaikyti prie oro (juk dieną naktį gamtoje) ir kitų sąlygų. Nebūtina visi suplanuoti dalykai būna įgyvendinti; spontaniškumas kartais įneša gyvumo ir jodomumo. „Kepurinėje“ vadovų sąrašas buvo tikrai ilgas susidedas iš įvairaus amžiaus mergaičių ir moterų, nepamirštant ir keleto tėvelių (visų pavarės jau buvo „Skautybės Kelyje“ atpausdintos). Tad planavimo ir spontaniškumo netrūko. Sesės kartais jautėsi, kad programos buvo per daug.

Visai naujas dalykas šioje stovykloje interesų skiltys: astronomijos, teatro, laikraštėlio ir jogos. Kiekviena sesė galėjo dalyvauti jos pasirinktose. Taip susiklostė užsiėmimų laikas mergaitėms patiko ir praėjo sėkmingai. Gražus pavyzdys buvo teatro skilties pasirodymas talentų vakare, kuriame jos visus žiūrovus nustebino gerai paruošta daina, šokių ir juokų pyne. Tai vadovės Rasos (bei jos akordeono) nuopelnas. Laikraštėlio skiltis ne tik rašyti ragino, bet ir patios nemažai rašė. Šių laikų redaktoriams dažnai taip būna, o kai gerai kalbos nemoki, laikraštėlio išleidimas tampa nemažu uždaviniu. Šią skiltį nuobūdžiai globojo sesė Dana, pasi-

dalindama savo žiniomis. Visų keturių stovyklų (Rūpintojėlio, Juodkrantės, Margirio ir Kepurinės) pastangomis buvo išleistas bendras laikraštėlis „Sutartinis“, o paukštytės sugebėjo net savo atskirą išsileisti, pavadintą „Varlynu“, kaip ir jų pastovyklė.

Sesės turėjo visą eilę kitų užsiėmimų, tinkamų jų amžiui, kaip įvairias diskusijas, žaidimus, iškylas, vakaro programą, susimastymus, atliko pionierių darbus. Paukštytės buvo sudaryta visai atskira programa. Vadovavo sesės Rita ir Ritonė. Jų pats iškilniausias momentas stovykloje, tur būt, buvo Velykos. Nors ir pačiame vidurvasaryje ir dar penktadienį, tačiau jautėmės taip pat šventadieniškai kaip per tikras Velykas.

Jau visą ketvirtadienio dieną ir vakarą paukštytės kruopščiai ruošėsi: kepė kumpį, piauštė mišraines ir svarbiausią iškepė ypatingai skanią Velykų boba, dėl kurios sekantį dieną visi varžėsi. Kai prašėme sesės Ritos to nuostabaus recepto, ji sakė: „Paslapstis glūdi 24-rių rankučių minkyme“. Vasku marginti margučiai buvo tokie gražūs, jog paukštytės atsisakė juos ridenti. Vadovės šventės metu turėjo šiam reikalui kiaušinius virti. Vėlykų ryto iškilmės prasidėjo su procesija nuo valgyklos iki stovyklos koplytėlės; buvo nešami: kryžius, vėliava, gelės, margučiai ir t.t. Šv. Mišias atnašavo net du kunigai. Velykų stalas taip pat labai viliojantiai atrodė. Negalėjome tikėtis, kad paukštytės pajęgtų visai stovyklai tokius pusryčius pagaminti, taigi jautėsi laimingi pakviestieji, o kiti turėjo laukti likučių.

Po tokių iškilmių buvo sunku, bet reikėjo, grįžti kasdienybėn. Visų laukė didžiojo savaitgalio programa, paradas, laužas ir kiti įvykiai. Jau penktadienį po pietų pradėjo važiuoti svečiai, kurių šimet buvo gausu, ypač daug jaunimo. Stovyklą aplankė L.S.S. Tarybos pirmininkas v.s. Sigitas Miknaitis, Vyriausias Skautininkė v.s. Irena Kerelienė ir kiti mūsų sąjungos vadovai. Svečius reikėjo priimti, pavalgydinti. Sesė Rūta su padėjėjomis čirškino dešras, kopūstus, kepė kugelį, maišė šaltibarščius. Tuoj prie šio darbo stėjo ir Mamunėlė, vos tik į stovyklą koją įkėlusi. Vadovai jaudinosi dėl šeštadienio bendro laužo. Be reikalo. Jis gana vykusiai praėjo. Jaunimas žymiai daugiau dainavo negu praėjusioje.

Dalis LSS Nerijos jūrų skaučių tunto „Juodkrantės“ stovyklos vadovų. I eil. iš k.: Irena Jasulaitytė, Vida Vizgirdaitė, Lyda Bakaitytė, Sofija Kunstmanienė. II eil. — Aldona Veselkionienė — tūtininkė, Sofija Pranckevičienė, Roma Prapuolenienė. III eil. — Regina Dapkinė ir Dalia Bartkienė — stovyklos virtininkės.

Nuotr. J. Tamulaitis

Kernavės skaučių tunto „Kepurinės“ stovyklos vadovės. Iš k.: Ritonė Rudaitienė, Rita Kisielienė, Liūda Rugienienė, Marytė Utz — tūtininkė ir stovyklos virtininkė.

gal dalinai todėl, kad juos visą savaitę su entuziazmu ruošė sesė Rasa. Jos pamokyta „Aš atsiėliau anksti ryteli“ tapo 80-tųjų metų Rako stovyklos daina.

Savaitgalio metu buvo duota visa eilė įrodymų. Gražus būrys sesių pasipuošė mėlynais kaklaryšiais: Linda Chiapetta, Lisa Chiapetta, Sofija Daukūtė, Loretta Grišmanauskaitė, Dainė Kerelytė, Kristina Likanderytė, Daiva Mikūnaitė, Liūda Novickytė (iš Los Angeles), Neris Pupitė, Vida Reklaitytė, Vilija Traškaitė. Prityrusių skaučių įrodymai davė: Rūta Alksninytė (iš Floridos), Indrė Gaškaitė (Midland), Daina Janulaitė (San Francisco), Rima Krakauskaitė (Los Angeles). Sesė Julija Izokaitytė davė skautės įrodymą.

Stovykloje vyko tarpkilninių konkursas. Taškai buvo duodami už pavyzdinį elgesį, tvarkingumą, kūrybingumą, svarbiausiais už lietuvių kalbos vartojimą. Abiejų savaitžių konkursus laimėjo prityrusių skaučių „Sokančių Kepurių“ skiltis; paukštyčių konkursą pirmąją savaitę laimėjo „Nendrės“, o antrąją — „Buožgalvytės“.

Taigi nuotykių ir įspūdžių netrūko ne tik jaunimui, bet ir vyresniejiems. Stovyklavietės direktorius, dings duvračiai, išgyveno dilemą: ar eiti pėsčiam valgyti, ar laukti prie ambulatorijos pakol kas nors atneš? Miško Brolių didžiausias uždavinys buvo sužinoti katoje virtuvėje bus skaniausia, o „Kepurinės“ vyriausiam virėjui antrąją savaitę: kaip reikės grįžti į darbą išaiškinti, kad, vietoje ejęs bankininko pareigas, virė cepelinus? Kun. Antanas, užsilpinęs akį, vaikštinėjo po stovyklą su knyga ir džiaugėsi, kad su dėine akimi skaito tik dešini knygos puslapį. Pagaliau sužinojome kodėl sesė Rita kiekvieną vakarą ieško pomidorų su svogūnais. Tada paukštytės leidžia jai ramiai miegoti. Sesė Silvija su savo teleskopu atrado naują žvaigždyną, po kuriuo žada sekantais metais stovyklauti. Labai nusivylęs buvo dainos vienetas „Miško Gelės“, nes po praėjusių metų sėkmingo pasirodymo vadovų laukėjimo, tikėjosi rimtesnio pakvietimo pasirodyti ir šimet, pasiryžta taip lengvai nepasiduoti ateityje. Galų gale apie greitą laiką bėgama mums priminė sesės Ritos Kisielienės (ne paukštyčių vadovės) sūnus Tomas: „Mama, kitą metų aš nebūsiu su tavim, aš eisiu pas vilkus“.

Neįmanoma išvardinti visus ir viską kas vyko, tačiau būtinai reikėtų paminėti, jog šioje stovykloje dėta daug pastangų tarpstovykliniam bendravimui, ypač su broliais. Kai kurie dalykai labai puikiai pasisekė, kaip Joninių laužas, kai kurie silpniau, gal kai kas visai neišėjo, bet buvo mėginta ir ieškota būdo kaip tokiame dideliame skaičiu stovyklautojų praktiškai tai įgyvendinti. Jaunimui yra vienas iš svarbiausių dalykų bendravimo ir kai atliekama per darbą ir užsiėmimus, ne vien tik pramogas, susidaro natūralios sąlygos geriau vieni kitus pažinti ir susidraugauti. Nes reikia atsiminti, kad darbas, o ne malonumai, žmones labiausiai jungia. Bendriems užsiėmimams turėtų būti skiriamas rimtas dėmesys.

Baigiant noriu pasidalinti „Kepurinės“ stovyklos lobyno viena mintimi: „Džiaukis savo atsiekimais ir planais. Nuolat domėkis savo pačios uždaviniais, nors jie būtų kukiški; jie yra tikras turtas laiko besikeičiančioje lemtyje“.

Liūda Rugienienė

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO METINĖ ŠVENTĖ

Akademinių Skautų sąjūdžio vadija, kartu su ASS Chicago skyriumi, šiais metais rengia platesnės apimties ASS metinę šventę. Šventė vyks Chicagoje lapkričio 8-9 dienomis. Joje dalyvauti yra pakviesti visi ASS skyrių nariai. Metinės šventės smulkia programa bus paskelbta vėliau, o dabar visi ASS nariai yra prašomi lapkričio 8-9 pasižymėti kalendoriuje ir planuoti šventėje dalyvauti.

AUŠROS VARTŲ TUNTO SUEIGA

Aušros Vartų tunto iškilminga tunto sueiga įvyks š.m. spalio 19 d., 10 val. ryto Jaunimo Centro mažojoje salėje. Daugiau informacijų bus pateikta sueigai priartėjus. Visos sesės yra prašomos iš anksto šią datą pasižymėti savo kalendoriuose. Dalyvavimas šioje sueigoje yra visoms privalomas.

VADOVYBĖS PASIKEITIMO SUEIGA

LSS Nerijos jūrų skaučių iškilminga vadovybės pakeitimo pasikeitimo sueiga bus sekma, spalio 12 d., Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Sueiga bus pradėta šv. Mišiomis 9:30 val. ryto. Visoms sesėms dalyvavimas privalomas. Tėveliai ir svečiai maloniai kviečiami.

ATLANTO RAJONO VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Suvažiavimas įvyks spalio 11 d., šeštadienį, Hartfordo Lietuvių Klubu patalpose, 227 Lawrence Street, Hartford, CT. Rajono Vadas, S.M. Banevičius pristatys sekantį suvažiavimo dienotvarkę:

10:00 ryto registracija — mokeskis 5.00 dol.;
10:30 bendras posėdis;
1:00 pietūs;

Po pietų atskiri Sėsrijos ir Brolijos posėdžiai.

Vakare Hartfordo Lietuvių Bendruomenė ruošia vadinimą „Kukū“ ir šokius. Visi kviečiami dalyvauti. Jei kas norės nakvynių, bus parūpin-ta; kreiptis į sesę Danguolę Banevičienę: 1299 Boulevard, W. Hartford, CT 06119; tel.: 203-523-1155.

Prašau visų vienetų vadovės dalyvauti šiame rajono suvažiavime ir atsivežti kartu ir jaunesnes vadoves.

Visų skyrių vedėjas — prašau paruošti savo skyrių pranešimus.

S. Regina Petrutienė
Atlanto Rajono Vadeivė

ŠVENČIA PENKMETI

Lietuvių Skautų Sąjungai užtikrinti pastovesnį ekonominį pagrindą, buvo įsteigtas ir suorganizuotas Lietuviškosios Skautybės Fondas su centru Bostone. Fondo svarbiausias tikslas — sukaupti sąjungai pakankamą kapitalą, kad galima būtų remti sąjungos veiklą.

Minėdami Fondo penkerių metų sukaktį, rušiam „Antro Kaimo“ iš Chicago spektaklį Bostone ir ta proga leidžiame leidinėlių, kuriame talpinsime skelbimus ir sveikinimus. Kviečiame ir Jus su savo auka prie mūsų darbo prisidėti. Pusiaupio kaina — 100 dol. — 25 dol. — 50 dol., ketvirčio — 25 dol. Maziau aukojusieji bus pašelbti remėjimų skyriuje.

Už sveikinimus ir aukas iš anksto dėkojame.

Ceslovas Kiliulis

OPOZICIJA TALINE

Švedijos laikraščio „Dagens NYHETER“ Maskvos korespondentas S. Teste susitiko Taline su opozicijos atstovais. Jie pareiškė padėką visiems, kurie atsisakė vykti į Taliną olimpinio žaidimo metu. Besikalbant jie papasakojo, kad jau prieš laiką iš Talino buvo pašalinta apie 5000 „kriminalistų“, kurie galėjo sugrįžti tik po olimpinio žaidimo.

Talino centro restauravimas ir olimpiniai pastatai būvę tik Potemkino užkulisiai. Taip pvz. naujame milžiniškame pašto pastate tik mažas skyrelis buvo paruoštas naudoti. Telegrafo skyriuje tik pusė telefonų veikė. Daugelyje naujai patatų tik prekylangiai buvo paruošti, kad turistai iš Vakarų išsivežtų gerą įspūdį. Prekylangiuose ištatyta prekė neparduodama, nors ji turėtų būti skirta pardavimui.

NEWARK, N. J. PADEKA

Ieva ir Juozas Bylai per K. Trečioką paaukojo Lietuvių Fondui 2,000 dol.

Juozas Byla talsoi po sunkaus širdies priepuolio. Jis ir jo žmona gražiai susitvarkė gyvenimą Rahway, N. J. Ieva rūpestingai prižiūri savo vyrą. Ji ilgą laiką buvo vyresnioji gal-lestingoji sesuo operacinėje vienoj N. J. ligoninėje.

Linkime Jiemis sveikatos ir daug laimės tolimame gyvenime ir nuobūdžiai dėkojame už duosnią auką Lietuvių Fondui.

Lietuvių Fondo Newark, N.J. komitetas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates: \$30.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesuminti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00 \$15.00
Kanadoje U.S.A.	40.00	22.00 15.00
Užsienyje	40.00	22.00 15.00
Kitur	38.00	20.00 13.00
Savaitinis	25.00	15.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

Lietuvos atsiminimai

★

Radio Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį nuo 6 iki 8 val. popietį iš WEVD Stoties New Yorko 1330 kil., AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKUBAS STUKAS

234 Summit Drive

Watchung, N. J. 07086

TEL. — 753-6636 (2BL)

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

IR

VINCAS BRIZGYS

Teisių daktarai

2458 W. 69th St., Chicago, Ill.

Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
vak. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — QR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9, antrad. ir penkt. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 4 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antrad., ketv. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elihu, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 383-4423, 373-3223, 384-0575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

Simpoziumo proga

SUREGISTRUOKIME
MOKSLO ŽMONES

Galime didžiuotis tais mūsų tautiečiais, kurie visomis savo išgalėmis veržiasi į mokslus. Reikia pagirti ir jų tėvus, kurie, patys daug ko atsiskaidydami, suteikia galimybę savo vaikams gauti aukštojo mokslo diplomus ir net pasiekti mokslo viršūnes.

Tas veržimasis ypatingai pradėjo reikštis jau pirmajais trejais metais, kai dešimtys tūkstančių lietuvių neteko gimtosios žemės, savo namų, turto. Tada mokslas atrodė, be ko kita, ir gera praktiška paskata kurti gėrybes, kurių priešais negali išplėsti, nei vagys negali pavogti. Tai gi daugelis mūsų jaunų (o kartais ir vyresnio amžiaus) tautiečių lankė Vakarų Europos universitetus, gavo aukštojo mokslo diplomus.

Veržimasis į mokslus ne kiek nesumažėjo ir emigracijoje nuo pirmųjų jos metų iki dabar. Jei anais metais Lietuvoje valstiejių studentas buvo retas dalykas (visame valstiejių neretai jų tebuvo keletas), tai dabar vaizdas atvirkščias: nedaug te turime jauno amžiaus žmonių, kurie aukštojo mokslo nesiekia.

Tai gi per kelias dešimtis metų iš mūsų tautiečių eilių išėjo visa eilė profesionalų — gydytojų, inžinierių, chemikų, biologų, matematikų, mokytojų, humanitarinių mokslų specialistų, muzikų, dailininkų, profesorių ir kitų aukštųjų mokyklų dėstytojų. Lietuvių rasi kibernetikos bei astronomijos mokslo srityse, aukšto lygio tyrime laboratorijose, turime išradėjų bei atradėjų, mokslo veiklų autorių. Vargiai jau gal rastume mokslo sritį, į kurią savo mokslo darbas, išradimų bei veržimui nebūtų patekę lietuviai.

Jau keliolika metų Lietuvių Bendruomenės vadovai stengiasi išaiškinti, suregistruoti ir krūvon suburti mūsų mokslo darbuotojus. Šiam reikalui kas ketvirtį metų ruošiasi mokslo ir kūrybos simpoziumai. Paskutinis iš eilės (trečiasis) buvo surengtas 1977 m. lapkričio 23-27 dienomis. Jis sutraukė 1300 lankytojų, 115 lietuvių mokslininkų skaitė savo paskaitas bei referatus. Simpoziumo mokslo programa, ano metų mokslo vadovo dr. R. Šilbajorio žodžiais, „apėmė įvairias mokslo ir kūrybos šakas, nuo archeologijos iki technologijos, nuo kietųjų matematikos faktų iki lakiųjų dailininko ir muziko vizijų“.

Visuose trijuose simpoziumuose paskaitų metu atspindėjo lietuvių mokslininko — kūrėjo veidas, savosios tautos veidas. Net ir eilinis simpoziumo paskaitų sekėjas bei klausytojas galėjo patirti, kiek daug išsivijęs lietuvių dalyvauja moksliniame gyvenime, kiek daug turime gerų mokslininkų bei mokslo daktarų, įvairių mokslo sričių specialistų. Reikia dar pasigėrėti, kad beveik visi paskaitas skaitė mokslininkai jas perdavę gražia lietuvių kalba ir nebuvo nuo savo tautos atitrękę.

Tai gi reikia labai džiaugtis, kad ši tradicija tęsiasi. Keturiasdešimties mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks 1981 m., Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 26-29 dienomis. Žinoma, ligi tol dar daug laiko, bet gal neperdaug, kiek reikia dideliems darbams atlikti. Jau senokai sudarytas Organizacinis komitetas, kuriam vadovauja patyręs anksesnių simpoziumų ruošėjas inž. Juozas Rimkevičius ir Mokslo programos komitetas, pirmininkaujamas prof. dr. Prano Zundės. Pirmasis atsakingas

už simpoziumo ūkinę organizaciją bei lėšų telkimą, antrasis už mokslinės programos nustatymą, plano sudarymą, lektorių parinkimą, jų kvietimą. Daugumas lektorių bus iš JAV-bių, Kanados, bet gal atvyks ir iš Australijos, iš Europos kraštų.

Simpoziumo ruošėjams talkina Pasaulio lietuvių inžinierių, gydytojų sąjungos, Lituanistikos institutas. Šios organizacijos tuo metu turės ir savo suvažiavimus, bet visa programa bus suderinta su IV Mokslo ir kūrybos simpoziumo programa.

Apie minėtą simpoziumą mes gal per anksti rašome todėl, kad norime iškelti vieną klausimą, kuris turės būti atliktas dar prieš simpoziumą. Paskaitų davė ir mūsų rankas patekusi latvių K. Zarinio fondo Australijoje išleista stambi knyga „Latvian Graduates 1945-1975“. Medžiaga, kitų tautininkų, surinko ir redagavo prof. dr. E. Dunsdorfs. Knyga 360 pusl., iliustruota.

Iš jos turinio sužinome, kad per 30 metų išsiviję netoli 8000 latvių yra baigę aukštųjų mokslus. Šis skaičius, palyginus jį su nelabai gausiais išsiviję latviais, yra labai aukštas ir teikia garbę latvių tautai, kuri mokslo darbuotojų skaičiumi proporcingai prilygsta kultūringiausios Vakarų tautos.

Latvių mokslinei pažangai išsiviję, kaip ir mums, be abejojimo, turėjo įtakos tragiškas jų tautos likimas: likę be tėvynės latvių vaikai ieškojo atramos ne žemėje, bet kitose srityse, stengėsi susikurti ir geresnį asmenišką gyvenimą.

Kad knyga galėtų tinkamai atstovauti latviams ir su pažindinti kitų tautų žmones su latvių tautos tragedija bei jos siekimais atgauti laisvę, ji leista anglų kalba. Svetimtautis skaitytojas, sklaidydamas knygą ir pastebėjęs 8000 pavardžių, turės pripažinti, kad latvių tauta ir jos išsiviję tikrai nėra „laukinė“, kaip ją dažnai apšaukia okupantai, ir kad atėmimas tokiai tautai teisės į valstybinį gyvenimą yra didžiausia šio šimtmečio neteisybė. Tuo būdu ši knyga pasitarnaus ir kovai dėl Latvijos laisvės. Minėtą leidinį galima užsisakyti adresu: Dr. Ed. Dunsdorfs, 3 Dickens St., Elwood, Vic. 3184, Australia.

Mokslo ir kūrybos simpoziumo ruošėjai, ruošdami šį didelį parengimą, paprastai stengiasi išaiškinti lietuvių mokslo pajėgas išsiviję. Tai, žinoma, daugiau liečia aukšto lygio mokslininkus. Bet kodėl gi nebūtų galima šį darbą dar labiau praplėsti ir dėti pastangas suregistruoti visus lietuvių, baigusius aukštąjį mokslo išsiviję, visuose pasaulio kraštuose.

Žinoma, tai labai didelis darbas, nes tokia registracija nebuvo vedama. Vis dėlto ji būtų galima atlikti, sudarant šiam reikalui specialų komitetą, kuriam talkintų ne tik mokslo bei kūrybos simpoziumo ruošėjai, bet ir mūsų profesinės — gydytojų, inžinierių sąjungos, Lituanistikos institutas, Lietuvos istorijos draugijos, Dailininkų sąjungos, pagaliau ateitininkų, skautų, neolitu, santarpių — šviesininkų organizacijos ir visi geros valios lietuviai. Aišku, kad reiktų šiam darbui gerai pasiruošti, sudaryti planą, peržiūrėti gausius mūsų periodinės spaudos kompleksus, net universitetų bei kolegijų baigusiųjų sąrašus. Bet dirbant — viskas padaroma. Tai gi ryžkimės!

b. ku.

MOTERŲ KANČIOS SOVIETŲ KALĖJIMUOSE

Išsivadavę iš bolševikinio pragaro moterys atidengia „rojaus“ tikrovę

BR. AUŠROTAS

Laisvojo pasaulio spaudoje dažnai galima surasti žiaurių, žmogaus protui nesuvokiamų faktų apie elgesį su kalininiais SSSR kalėjimuose, beprotamiuose, darbo stovyklose ar aukso kasyklose, tolimosios šiaurės platumose. Dažniausiai tokie pasakojimai būdavo apie vyrus. Suprantama, kad su sovietiniu režimu grumiasi ne tik vyrai, bet ir moterys. Tai gi, ir pastarosios sadištinė — bolševikinė sistema taip pat įrengė daug pragarų — kalėjimų „placioje tėvynėje“.

Apie šias pragaro žemiškas skaistyklas savaitraštis *Human Events* (š.m.VII.12 Nr.28) atspausdino žinomą Izraelyje sovietų nusikaltimų tyrinėtoją, A. Šifrin'o pasikalbėjimą su buvusia SSSR kaline, Edella Šerman. Čia pateikiama šio ilgoko pasikalbėjimo santrauka.

Prašė, iškalinimas

E. Šerman gimė 1944 m., Orel mieste, SSSR. Ten ji baigė pedagogiką ir dirbo šioje srityje. 1976 m. jos motina, anksčiau išvykusi į Izraelį, atsiuntė dukrai pakvietimą atvykti pas motiną.

„Man gavus šį iškvieta, prasidėjo mano nelaimės su KGB. 1976 m. pavasarį su reikalais buvau nuvykusi į Kaliningradą — Karaliaučius. Man čia esant, birželio 21 d. policija mane suėmė ir laikė vienuoliete be teismo ligi VII.13. Nuo tos datos įmetė į kamerą su prostitutėmis“, — pradėjo pasakojimą E.Š.

Jau po pirmųjų suėmimo dienų tardytojas jai siūlė „prisipažinti dėl nebūtų nusikaltimų, būtent, kad ji ruošėsi išduoti SSSR reikalus“. Kaltinamoji atsisakė prisipažinti. Po to jai buvo sureduota byla už dalyvavimą „juodojoje rinkoje“. Ir jai, kaip žydiškos kilmės pilietei, Karaliaučiaus teismas paskyrė 4-tą metų kalėti priverstinio darbo stovyklose. Pirmąjį pusmetį ji praleidusi to uostamiečio moterų kalėjime — ligi 1977.I.7.

Žvėriškas elgesys

Klausinėjimo metu E.Š. prisiminė vieną klasišką bolševikų žvėriškumo pavyzdį, kurį ji mačiusi savo akimis tame pačiame Karaliaučiaus kalėjime. Moterys buvusios kameroje Nr. 105, vieną rytą buvo išvartytos plauti vyrų kamelių koridorius, prie kurių durų būvę įtaisytos „vilko akys“, ty. stebėjimo angelės. Prie vienos kameros durų jos išgirdo neįprastus ausiai gar-

sus: tarytum aimanavimus, žmogaus protui nesuvokiamų faktų apie elgesį su kalininiais SSSR kalėjimuose, beprotamiuose, darbo stovyklose ar aukso kasyklose, tolimosios šiaurės platumose. Dažniausiai tokie pasakojimai būdavo apie vyrus. Suprantama, kad su sovietiniu režimu grumiasi ne tik vyrai, bet ir moterys. Tai gi, ir pastarosios sadištinė — bolševikinė sistema taip pat įrengė daug pragarų — kalėjimų „placioje tėvynėje“.

Apie šias pragaro žemiškas skaistyklas savaitraštis *Human Events* (š.m.VII.12 Nr.28) atspausdino žinomą Izraelyje sovietų nusikaltimų tyrinėtoją, A. Šifrin'o pasikalbėjimą su buvusia SSSR kaline, Edella Šerman. Čia pateikiama šio ilgoko pasikalbėjimo santrauka.

„Man gavus šį iškvieta, prasidėjo mano nelaimės su KGB. 1976 m. pavasarį su reikalais buvau nuvykusi į Kaliningradą — Karaliaučius. Man čia esant, birželio 21 d. policija mane suėmė ir laikė vienuoliete be teismo ligi VII.13. Nuo tos datos įmetė į kamerą su prostitutėmis“, — pradėjo pasakojimą E.Š.

Jau po pirmųjų suėmimo dienų tardytojas jai siūlė „prisipažinti dėl nebūtų nusikaltimų, būtent, kad ji ruošėsi išduoti SSSR reikalus“. Kaltinamoji atsisakė prisipažinti. Po to jai buvo sureduota byla už dalyvavimą „juodojoje rinkoje“. Ir jai, kaip žydiškos kilmės pilietei, Karaliaučiaus teismas paskyrė 4-tą metų kalėti priverstinio darbo stovyklose. Pirmąjį pusmetį ji praleidusi to uostamiečio moterų kalėjime — ligi 1977.I.7.

KOVOTA UŽ
LIETUVIUKĄ

IGNAS MALĖNAS

8

Tuo metu įėjo žmona su mažąja Ritelę. Mokytojai sužiūrė. Ritelė rankoj laiko Kiškio kopūstus. Aš pasakiau mokytojas, kad atėjus tikrai skaitytojai užleisčiau jai savo vietą, nes savą dalį esu baigęs. Ir paprašiau Ritelę paskaityti mokytojams ką nors iš knygos, ko jie dar nėra skaitę.

Tačiau mokytojai paprašė Ritelę pastatyti estradoje, nes jie nori visi skaitytoja matyti. Pastebėjęs scenoje didelę taburetę, čiupau ją ir pastaciau greta dukros. Paėmęs vaiką ant jos pastaciau. O Ritelė sako:

- Negaliu!
- Kodėl?
- Taburetė kruta, galiu nupulti.

— Šitą trūkumą pataisyšiu. Ir sugriebęs gabalą kartono pakėsiu po taburetės koją. Dabar taburetė nekrušė, ir vėl pastaciau Ritelę ant taburetės.

Ritelė ėmė skaityti eilėraščius, kurie atspausdinti knygoje, mažai žiūrėdama į tekstą. Juk didesnę dalį mokojo mintinai. Akylesni mokytojai matė ir įtarę, kad gal mergaitė mintinai išmokyta ir juos pila. Aš tai prileidęs pasiūliau mokytojams duoti turimus tekstus ir jie pamatys, kaip mergaitė skienuodama skaito. Auditorija subruzo: ėmė nešti mergaitę laikraščio straipsnius. Ritelė tik dairėsi ir laukė

čiaus esančioje karinėje stovykloje; buvo kalbama, kad šie vyrukai atsisakę vykdyti įsakymus!

Pakeliui į Gorkį

Buvusi kalinė liudijo, kad ji su kitomis 20 moterų buvo sugrūstos į geležinkelio vagono mažutes kameras, normaliai talpinusias tik po 10 suimtųjų. 1977 sausio 7 jos buvo pervedtos iš Karaliaučiaus į Gorkį moterų kalėjimą. Pakeliui kelionės dienomis jų transportas buvo dar sustojęs Jaroslavl kalėjime. Kartu su kalinėmis buvo vežami ir kalinių — motinų kūdikiai. Kelionės metu kalinės buvo maitinamos dvokiančiu maistu: prieš įdedant kokį kasnį į burną, reikėdavo užsikimšti nosį.

Atvykus į Gorkį kalinės buvo pusgryvės nuo šalčio ir prasto maisto. Naujas didžiulis kalėjimas, skirtas 5,000 suimtųjų, dabar talpino 10,000 dūšių. Kalėjimas buvo ant Lenino gatvės, apie 800 m nuo buv. imperatorienės Katarinos Didžiosios rūmų. Liudininkė šiame kalėjime girdėjo daug įdomių istorijų apie SSSR teismų „teisingumą“.

Lenkijos streikuojančių darbininkų vadas Lech Walesa tariai su darbininkų vadovais, atvykusiais iš įvairių Lenkijos vietų

naujų. Aš paėmiau skaitytą knygėlę.

Prasidėjo laikraščio skaitymas. Ritelės būta gerai nusiteikusi, ji laukė naujų pasiūlymų. Mokytojai nešė man gabalus laikraščio. Aš nukreipiau juos į Ritelę, nes ji skaito. Pagaliau vienas pasiūlė apverstą straipsnį „Nemuno eksploatacijos problema“. Ritelė aiškiai skienuodama perskaitė ir paklausė: „Ką tai reiškia?“

— Ponai! Tokie klausimai keturių metų mergaitė neduotini! Juk ji ne mokytoja! Ritelė, ponai ir tėveliui aci! Atleiskite, kad klausiate kaip neturėtume klausiti!

Skiemenų metodo priedas

Skiemenys yra kelių laipsnių: 1) balsis, 2) dvibalsis, 3) triraidis, 4) daugiaraides. Taciau skaitymo mokyimo pradžioje mes jo pilnai nenaudojome, nes niekas reikiamai jo nevertinęs. Nors mažyliui tas turi didžios reikšmės.

1) Balsių pradėdamas kiekvienos priebalsių grupės skaitymas, kad mažyliui būtų lengva skaityti. Nors skiemenyse - žodžiuose balsis nukeliamas į antrą vietą, kad mažyliui būtų lengviau skaityti — tęsti — tarti. Tai pradinio skaitymo technikos reikalavimas.

2) Dviraidinį skiemenį skaitydami jau pratiname mažylį lieti garsus. Ko garsų-raidžių metodas to nedaro, nes jam svietimas dviraidžių naudojimas. O skiemenų metodas tam juos ir išskiria iš tekstų skaitymo, kad vaikas galėtų tam koncentruotis, kai jis dar niekuo kitu nesidomi. Tačiau svarbiausia dviraidžių paskirtis — pagauti skaitymo paslaptis — išmokyti raides atitinkančius garsus lieti į skiemenis — žodžius. Praktika parodė, kad šio atsiėmimo net anksčiau, jau skaitydamas 3-tą balsį tai sučiumpa. Bet galimi ir ankstyvesni atvejai, jei mokytojas rūpestingai moko. Pagaliau pareina ir

liudininkų „parodymus“ ir kitus KGB įkalinimo galimybes.

Iš kalėjimo suimtosios dažnai būdavo siunčiamos dirbti į Gorki autogamybos įmones. Vieną kartą apie 15 suimtųjų grįžo iš tos įmonės arba be pirštu ar be rankų. Sužeistosios pasakojo, kad kai kurių mašinų dalyvų buvo sugedusios ir kaip tik prie tokių mašinų dirbti administracija siūsdavo kalines; mat, kalinys jau ne žmogus ir su juo galima elgtis be jokios atsakomybės.

Moterys, merginos priešinosi net ir kalėjimuose

E.Š. prisimena ukrainietę Galiną Dorosenko, kovojusią už savo krašto laisvę. Gorki kalėjimo v-kas Iljičius ir moterų prižiūrėtoja maj. Maria Nikolajevna Čukova G. Dorosenko mėgino „gydyti“ avitaminozės nuodais... Kadangi ji tokiam gydymui priešinosi, ant jos užsiundė nuteistuosius žmogžudžius. Taciau tie žmogžudžiai būvę žmoniškesni už kalėjimo administraciją!

Vienolį kalėjimo administracija negalėjo jos taip paprastai sutramdyti: jie ją įmetė į

vienutę, užkimšo burną skudurais tam, kad ji garsiai nešauktų antisovietinių šūkių. Po ilgo mušimo kalėjimo sargai ją visą kruviną atvilkę į sargybos būstinę. Ji rado būdą kitiems kaliniams pranešti, kad jai sargai sulaužė rankas ir sudaužė galvą. Po kurio laiko sužinota, kad ji buvo persiųsta į Minsko griežto režimo moterų kalėjimą.

Kita nelaimingoji daug kentėjusi nuo administracijos sadistų buvo totorių kilmės Zoya Timirgalejeva. Ji buvo suimta už tai, kad grįžo į savo tėviškę. Krimo pusiasalyje. Kita moteris — lietuvė, kalėjusi Gorki kalėjime buvo Ona Drevinskienė, iš Šiaulių; ji buvo nuteista kalėti už demonstracijos organizavimą. (Past.: galimas dalykas ir Kryžių kalną, Šiauliuose. — aut.)

Vaikai kalėjime

Gorkio darbo stovyklos vaikų barakai, kaip ir kitų suimtųjų pastatai, taip pat buvo apjuosti spygliuotomis vielomis. Ir prie jų durų stovėjo sargai! Juose buvo apie 60—70 kūdikių, kuriais rūpinosi kalėjimo sargų žmonos. Mat, jeigu šiuos niekuo nekaltus sutvėrimus būtų prižiūrėję iš miesto samdomos auklės, tada ir mieste būtų galėję sužinoti, kad ir kūdikiai laikomi kalėjime...

Suprantama jog „šios auklės nekenė savo prižiūrimųjų, leisdavo jiems mirti šlapuose vystyklose, vogdavo jiems skirtą maistą ir šie visą laiką būdavo alkani... Kai kada mes galėdavome matyti šiuos nepamaitintus, pageltusius sutvėrimus, uždarytus už spygliuotų vielų: jie niekada nesisųpsdavę, ir tik stovėdavo sustirę, lyg kokios iš vaško nulipintos figūros. Jie stovėdavo ir stebėdavo savo motinas, esančias kitoje vielų pusėje. Gi jų drabužėliai dažnai būdavo pasiūvami iš nuo kalinių atliekamų medžiagų: kietos drobės medžiaga, ir su dažytais, išilgais, būdingais viso pasaulio kaliniams dryžiais. Ir kai šie nelaimingieji mirdavo, kas dažnai pasitaikydavo, tai „auklės“ sakydavo: „Na, ir kas čia tokio, kad jis negyvas. Užaugęs būtų papildęs mūsų priešų eiles“, — sakydavo sadistų žmonos.

Šiame straipsnyje aprašyti faktai nėra kieno nors vaizduotės kūrinys. Anaipol! Edella Šerman, kai buvo paleista iš kalėjimo, susirado savo dukrą „įkalintų tėvų vaikų namuose“. (Past.: matyt, kad sovietiniame rojuje daug tėvų privalo palikti savo vaikus, (Nukelta į 5 psl.)

nuo vaiko domėjimosi tuo dalyku.

3-4) Išmokus skaityti dviraidžių priename prie triraidžių KAS, TAS, ŠIS, TĖ VAS, VAI KAS. Juose seka triraidžiai, tarp balsių: AVIS, ARAS, BRO LIS, AŠIS, ADAS, AVĖ, ARĖ. Čia įjungiami ir visiškai nauji žodžiai BLO GA, SLO GA, AL GA. Vaikai įpranta jungti gretimas priebalses su kitomis, rašto žodis tampa jiems artimesnis.

Šiai grupei priklauso ir kiek sunkesni žodžiai: DRAU GĖ, DRAU GAS, MAR GIS, DRU GYS, SKUN DAS, LINKA, AP KAL BA, AP RĖ DAS. Tai sunkiausi rašymo atžvilgiu darbai, kurie rašomi pirmame skyriuje.

Bolševikai užima Lietuvą

Dirbau Marijos Pečkauskaitės g-jos — leidom namo mokinius vasaros atostogoms. Iš visur sklido žinios, kad bolševikų kariuomenė jau artį Kauno. Pro langą jau matėme šliaužiančius tankus. Išėjome ir mes to „parado“ pažiūrėti. Publika gatvėse beveik nėra. Tankuose beveik vien mongoliški veidai. Stebėjome, iš kur jų tiek atsirado. Mes prisiminėm savą kariuomenę ir dar daugiau stebėjome, kad jie pusiau laukiniškai atrodė.

Ties įgulos bažnyčia viena žydaitė išsiskyrė iš publika, priartinusi prie beveik sustojusio tanko, įtėmė kinui gylėte. „To dar betruki!“ — pasigirdo publika balsas. „Gal specialiai užsakyta!“ — atsako kažkas minio. Publika laikosi prasciau negu per laidotuves.

Pestiųjų rusų visiškai nematyti, gal jų visiškai nėra, gal jie pasislėpę tankų viduje. Einame Laisvės Aleja toliau į miestą. Visur tas pat — Kaunas lyg išmarintas, lyg tik numireliai jame gyventų. Girdėti tik tankų barškėjimas-spygčiojimas.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

YPATINGAS "LAISVĖS VARPO" KONCERTAS

Spalio 5 d., šį sekmadienį, įvyks "Laisvės Varpo" radijo rūdų koncertas. Programą atliks iškilioji solistė Gina Čapkauskienė ir jaunas pianistas - kompozitorius Vytautas Bakšys. Solistė Gina Čapkauskienė daug kam yra girdėta. Su koncertais ji yra apjankiusi Kanados, Amerikos, Australijos ir kitų vietovių lietuvių kolonijas. Per eilę kartų ji dainavo lietuvių operoje Chicagoje. Pianistas Vytautas Bakšys yra labai jaunas, bene dar tebetesis muzikos studijas. Amerikiečių tarpe jis yra gerai išgarsėjęs. Jam skiriamos stipendijos, jis kviečiamas su įvairiais orkestrais koncertuoti net ir kitose valstijose. Jis esąs parašęs ir operų. Šie du mūsų mėgininkai atliks programą. O antrojo šio renginio daly bus pabrėžtas ir pats "Laisvės Varpo" steigėjas ir vedėjas vilnietis advokatas Petras Viščinis už jo labai gerai paruošiamą ir vedamą lietuvių radijo valandėlę. Kaip žinome, jis jau yra laimėjęs premijas ir seniau. Paskutioji premija jam yra paskirta už Vilniaus universiteto minėjimo 400 metų sukakties programą. Šią premiją i teikė atvykęs iš Clevelando Liet. Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublėnė. Po visos programos vyks valės.

Kaip žinome, šią vasarą "Laisvės Varpas" išgyveno krizę. Radijo stotis, iš kurios ši programa buvo perduodama, atsakė laiką visom svetimom kalbom radijo valandėlėm, tuo pačiu ir "Laisvės Varpu". Tačiau vedėjas Petras Viščinis surado kitą stotį ir dar galingesnę iš Cambridge banga 740. Dabar "Laisvės Varpas" perduodamas sekmadieniais iš Cambridge banga 740 nuo 11:30 val. iki 12:10 val., nuo 12:10 iki 1-mos val. iš Brocktono banga 1460.

"Laisvės Varpo" išlaikymas yra visų lietuvių reikalas. Ir šis renginys turi du tikslus: parama Laisvės Varpu ir įsikišimas bei iškilimas mūsų visuomenės mūsų naujų talentų.

Kadangi programos atlikime yra jaunimo atstovų muzikas Vytautas Bakšys, tad būtų tikrai gražu, kad ne tik vyresnieji, bet ir jaunimas ateitų pasidžiaugti jų kartos talentu.

KULTURINIŲ SUBATVAKARIŲ DIVIDESIMTMETIS

Kultūriniai Subatvakariai Bostone buvo suorganizuoti 1959 m. lapkričio mėnesį, jų iniciatoriais buvo Stasys Santvaras, Justinas Vaitaitis ir kiti. Tad praeitų metų lapkričio mėnesį kultūriniam subatvakariam suėjo 20 metų.

Subatvakarių rengimo komisija, kuriai vadovauja Edmundas Čibas, rugsėjo 21 d. surengė tos sukakties minėjimą. Buvo išnuomota graži salė Bostone. Tik labai negeras sutapimas. Bostonas visus metus švenčia savo 350 metų miesto sukaktį. Vyks koncertai, parodos ir panašiai. Rugsėjo 21 d. mieste vyko paradas. Į jį suvažiavo 36 pasaulio didžiųjų miestų burmistrzai. Parado reikalui visos miesto gatvės buvo uždarytos automobilių susisiekimui. Tad subatvakarių pirminkiniui Čibui buvo didelė problema, ką daryti? Ta miesto salė veik nebeapsiekiamą. Didelių vargu buvo gauta S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salė, kur ir vyko numatytas koncertas. Publikos prisirinko nemažai, nors buvo ir tokių, kurie ne išgirdo pranešimo per radijo valandėles dėl pakeitimo, ir bandė pasiekti aną miesto salę, tad ir nepateko į šį koncertą.

Koncerto programą atliko solistė Ona Pluškonienė iš Philadelphia ir pianistas Saulius Čibas. Solistė Pluškonienė, akompanuojant Čibui, išpildė įdomių tarptautinės ir lietuviškos muzikos kūrinių

Užsibaigus koncertinei daliai, programos atlikėjai ir dalis publikos persikėlė į Tautinės S-gos (Subatvakarių nuolatinė buveinė), kur vyko valės. Čia kalbėjo Edmundas Čibas, Stasys Santvaras ir Romas Veitas. Jie visi davė Subatvakarių įsikūrimo istoriją, kaip buvę kai kieno baiminamasi, kad čia gali pakenkti jau esamam Kultūros klubui ir panašiai. Tačiau darbas ir laikas parodė, kad ne tik nebuvo pakenkta, bet atsirado didesnis patikimas daugiau dirbti. Jie apžvalgė ir visą darbą, kurį atliko, kad tai buvęs didelis įnašas į mūsų kultūrinį gyvenimą.

AUKOS LIETUVIŲ FONDUI

A.A. Kazio Merkio atminimo įamžinimui Lietuvių Fonde, Bostone, lietuviai jo šermentu metu suaukojo 670 dol., tuo papildydami jo ankstesnį įnašą iki 1000 dol.

BALFO VAJUS

Balfo Bostono skyriaus valdyba, kurią sudaro: pirm. kun. A. Baltrušėnas, vicepirm. A. Januška, sekr. O. Vilenišienė ir ižd. Petras Navazelskis, skelbia Balfo piniginių vajų, kuris teisės nuo spalio 1-mos dienos iki gruodžio 31 d. Valdyba prašo visus lietuvius duosniai aukoti Balfo reikalui, nes į vargą patekusių lietuvių yra daug. Pinigus — čekius siųsti Balfo vardu ižd. Petru Navazelskiui, 47 Webster Str. Westwood, Mass. 02109.

E. VASYLIŲNIENĖ LANKOSI EUROPOJE

L.M. Federacijos Bostono klubo pirm. Elena Vasyliūnienė sveikina iš V. Vokietijos iš Oberamergau. Džiaugiasi pamatiusi tą vaidinimą, kurį žiūrovai — per 5000, taip susikaupe ir labai tyliai sekė.

PARENGIMAI

— Martyno Jankaus šaulių kpt. banketas spalio 4 d. Sandaros salė, Brooktone.

— "Laisvės Varpo" rudens koncertas spalio 5 d. S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salė.

— Antras kaimas iš Chicago S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salė (vaidinimas) spalio 18 d.

— Lietuvių diena spalio 26 d. S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salė. Vyks vaidinimas.

— Lietuvos kariuomenės šventė S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salė lapkričio 23 d.

— Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas S. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje lapkričio 29.

SUSITIKSIM SU VLADU ŠAKALIŲ

Spalio 10 d. 7:30 val. Tautinės s-gos namuose, 484 E. 4-ją gatvę, S. Bostone, susitiksim su Vladu Šakaliu, kuris taip vargingais keliais pėsčias per Suomiją ir Švediją keliavo iš okupuotos Lietuvos. Dabar jis yra Amerikoje, o spalio 10 d. jis bus Bostone. Kultūriniai Subatvakarij jis yra pakviestas susitikti su Bostono ir apylinkių lietuvių. Tad neužmirškime datos.

S.B.L. PILIEČIŲ DRAUGIJOS VEIKLA

South Bostono Lietuvių Piliiečių draugija kas antri metai pagerbia savo narius, išbuvusius draugijoj 25 metus. Šiemet 49 nariai veteranai bus pagerbti spalio 19, sekmadienį, 12 val. po piet, draugijos namo antro aukšto salė. Kiekvienas narys ar narė gaus paštą pakvietimą (tik sau, ne visai šeimai). Draugijos šeiminių kės pavaišins skaniais pietumis. Draugijos pirmininkas Danielius Averka veteranam prisegs aukštinę ženklelį, ir, nuo to laiko veteranas narys lieka amžinu draugijos nariu, atleidžiamas nuo draugijos nario mokesčio.

Veteranų pavarės: V. Aluza, K. Aukštikalnis, S. Driscoll, R. Flanagan, M. Galinis, L. Izbi-

kas, F. Jarvis, M. Kaubegleisch, S. Luinis, V. Monvil, V. Noreika, P. Veto, J. Pavydis, A. Petkauskas, M. Petkauskas, I. Prusik, E. Repšys, V. Santakas, P. Sasnauskas, J. Starinskas, P. Švaikauskas, V. Trinavich, A. Tutkus, L. Vandenbergh, V. Volotkevičius, F. Zaleskas, G. Adams, Z. Alvinas, P. Aukštikalnis, J. Bakšys, A. Brazauskas, R. Bričkus, E. Bushman, A. Ivaška, H. Mikulskis, I. Romikaitis, A. Rudauskas, L. Rudžiūnas, K. Šeštokas, P. Strazdas, P. Taškus, T. Yankauskas, S. Yuravick, F. Zickus, A. Griganavičius, B. Kamantauskas, M. Zebrys, M. Dapkus, L. Zareckas.

Jei kuris iš dr-jos narių mano, kad jau gali būti veteranu, tegu kreipiasi dėl informaciją į Antaną Andriulionį tel. 268-5503.

Šurum - Burum

Tradicinis šurum - burum renginys vyks spalio 19 nuo 2 val. popietų iki vėlomos. Nariai už gaunamus bilietelius galės nusipirkti šeiminių skaniai pagamintų užkandžių ir gėrimų. (Už bilietelius maistą ir gėrimus galima gauti iki 6 val. vakaro). Tikimasi, kad tą sekmadienį South Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos namas bus užpildytas nuo rūso iki trečio aukšto salės draugijos svečiais ir nariais.

Veikia užkandinė

Draugijos užkandinė yra pagarsėjusi skania pica. Ji atidaryta šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 val. dienos iki 10 val. vakaro. Gaunami lietuviški pietūs, baltai, kugelis, dešros su kopūstais, kava ir kiti patiekalai. Užkandinės Telefonas 268-1055.

Linksmoji valanda

Klube kiekvieną ketvirtadienį nuo 5 val. p.p. iki 8 val. vak. yra vadinamoji linksmoji valanda, kurio metu visi gerimai perduodami pagiginta kaina.

Susirinkimai

Draugijos mėnesiniai susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio trečią ketvirtadienį 7:30 val.vak.

Valdybos rinkimai

South Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos 1981 metų naujos valdybos rinkimai įvyks gruodžio 14, sekmadienį, nuo 2 val. po pietų iki 6 val. vakaro.

Bingo

Trečiadienio vakarais trečio aukšto didžiulėje salėje 7:30 val. vak. vyksta Sv. Petro parapijos mokyklos bingo.

Naujų metų sutikimo komitetas iš draugijos valdybos narių suformuotas Naujų Metų sutikimo banketo rengimo komitetas su in-

žinierium Vytautu Eikinu prieky, jam talkins: inž. Brutenis Veitas, Gediminas Ivaška, Antanas Andriulionis, Vytautas Jurgėla ir Stanley K. Griganavičius, reikia tikėti, kad šis Naujų Metų sutikimo banketas skirs nuo visų buvusių bankietų, nes į rengimo komitetą įeina naujo, jauno, ir energingo kraujo, ko draugijos nariai seniai laukia.

Remontai — pagerinimai

Antro aukšto salės remontas jau gerokai įpusėjęs, lubos ir langai nudažyti baltai, sienos malonia gelsva spalva, padidinta virtuvė, siena atverta buvusi rūbinė. Salės kampe užmėgė pagarsėjęs Liet. ir Anglų kalba išleisti Enciklopedijų ir daug kitų knygų leidėjas Juozas Kapočius, sumazišes spaustuvę ir savo likusių mašinų dalį jau čia atkėlęs. Elektros darbą atliko jaunas draugijos narys Charles Galinauskas.

Salės darbą prižiūri, sudaro planus, tvarko visą darbo eigą ir pats daug juodo darbo atlieka neįsiseimiamos energijos, draugijos direktorius inžinierius Brutenis Veitas. Dažų ir langų užuolaidų spalvas suderina tos rūšies specialistas Povilas Martinkus.

Rūsy namo šildymo sistema keičiama. Planus sudarė ir darbus prižiūri šildymo sistemos specialistas inžinierius Kazimieras Gruzdas.

S.K.G.

— Gražūs tie išvirsiniai pavasario balsai. Bet yra ir kitų gražių balsų, kuriuos mes galime girdėti tik vėdus ausimis. To dėl klausykimės ausimis ir širdimi meilės ir vilties balsų, išjūn kime nepastikėjimą ir nevilį. Klausykime gražios muzikos, bet klausykimės ir vėjo simfonijų medžiuose ir šilto lietaus šlamėjimo lapuose. Klausykime kito asmens, kad ir kaip neturėtume laiko, ramiai ir nuoširdžiai. Klausykime širdimi ir meile, kad galėtume suteikti jam suraminimo ir kad tavo balsas būtų kaip giedrijoje pavasario balsas. Dar labiau klausykime savo sąžinės balso, kuris gali daugiau pasakyti įvairiuose reikaluose, negu la baididelių ir išmintingų žmonių surašyti įsakymai.

A. Baronas

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VAIANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1490 AM
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valatai, vitaminai, importuoti krepšiai, gydymo žolės ir t.t.
Vaistų gamybos kėdės, remontai ir kt. pirkti ar nuomoti.
Nemokamai supakuojama dovana.

Pristatymas nemokamai
ANGELA IR VYTTENIS DIRKIAI SAVININKAI

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžių. Duolintuvai. Įmetamieji vamzdžiai ir kiti patalysimai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 4 butų kampinį mūr. namą 68-os ir Maplewood apyl. Skambint 476-6399.

Savininkas parduoda liuksusinį modernišką 2-jų butų po 2 miegamus mūr. namą. Į vakarus už Kedzie, arti 55-os. Virs \$70,000. Skambint — 737-0971

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

Lietuviškas restoranas su namu ir įėjimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Martinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkiny.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

Perskaite "Draugą". duokite

ji kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

BIZNIO NUOSAVYBĖ

PLIUS 4 BUTAI

Restoranai, barai ir 4 butai — Western ir 65-ta.

[rengimai ir reikmenys. "Liquor license" jei pageidaujate. Savininkas gali duoti paskolą už 12½% nuos. Kaina \$120,000. Kreipkitės angliškai į F. L. BUCARO REAL ESTATE

Tel. — 237-0653

MISCELLANEOUS

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glas bloka. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatai galit kalbėt lietuviškai palikit pavarde ir telefonu.

SERAPINAS — 636-2960

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

[vairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5990

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaunama ir valkvojama

visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gl skelbtimų kainos yra visais prielamos

ISIGYKITE DABAR

ŠIOS PLOKSTELĖS DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

[dėnaivo A. Dvarionas. Sokių muzikos rinkinys XXV

[dėnaivo B. Tamošionienė. Sokių rinkinys "Svajonių stikurys"

1. Septintame rojuje — angų valsas
2. Mūsų susitikimas — tango
3. Nuostabus berniukas — Cho Cho
4. Klajoklio rožė — lėtas fokstrotas
5. Igoys — tango
6. Jaunystės meilė — tango
7. Ta naktis — angų valsas
8. Kengū sanka — samba
9. Sodis — angų valsas
10. Gal būt, gal būt — bolero

[dėnaivo A. Sabanienė. Sokių muzikos rinkinys XXVI

1. Kur lankos žaliuoja — tango
2. Amour-Beguine
3. Laukiu, sugrįžk — valsas
4. Suteik daina — tango
5. Liūdna — tango
6. Marytė mokyklė — fokstrotas
7. Tik tau, Rio Rita — fokstrotas
8. Žiboklės — valsas
9. Balti žiedai — manbo
10. Svajonė — tango
11. Nakties serena — tango
12. Aldona — tango
13. Kodėl nestėjai — fokstrotas
14. El tu, mergyte — fokstrotas

[dėnaivo B. Tamošionienė. "O Ramunė, pasakyk", sokių muzika

1. Granada — lėp. fantazija
2. Pavasaris už lango — tango
3. Su tavim kartu — cha cha
4. O Ramunė, pasakyk — valsas
5. Tavo akys — rumba
6. Zvingos naktis — fokstrotas
7. Senam sode — tango
8. Niekad sekmadienį — cha cha
9. Jauna kai buvau — beguine
10. Šią naktį — cha cha
11. Pavasys — tango
12. Kaip ir aš — rock

Lietuviškų dainų ir operų rinkinys VII

1. Faustas
2. Cavalier Rustica
3. Kai mes augom du broliukai
4. Val nekruok
5. Gražios arčia
6. Gražios arčia taja
7. Mano gimtinė
8. Užgaita daina
9. Prapuoliau, motule
10. Du broliukai kumigai
11. Sudiev, kary
12. Ispaniška meilė

Visos šios plokstelės kainuoja tik po \$6.00. Gaunamos

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

* Užkandant pridėti 50 c. už kiekvieną plokstelę peršuntimui. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių. Užkymui į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto išlaidoms

ANUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 3 kamb. butas Marquette Parko apyl. Virimui pečius ir saldytuvas. Kilimai. Skambint po 4 valandos popiet 776-3267.

ISNUOM. 6 kambarių butas, Brighton Parke. Skambinkite — BI 7-3996

DEMESIO

M.A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI

GIMINIŲ švietimui, pildomi

PILIETYBES PRASYMAI ir

kitokie blankai.

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

Linus Kojelis nurodo JAV Liet. Jaunimo s-gos tarybos suvažiavime, kaip reikia organizuoti demonstracijas. Nuotr. Aušros Bagdonavičiūtės

Karo įstatymas – istorinis dokumentas

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, t. y. 1945 m. rugpjūčio mėn. 8 d. Londone JAV-ų, Anglijos ir Šiaurės Airijos, Prancūzijos Respublikos laikinosios vyriausybės ir Sovietų Sąjungos atstovai pasirašė sutartį. Pagal tą sutartimą buvo paruoštas Tarpautinio karinio tribunolo chartija, kuria remiantis buvo ieško mi ir teisiami karo nusikaltėliai. Tribunolo nuostatų 6-tame straipsnyje nurodyta kurie nusikaltimai tribunolo jurisdikcijoje:

a) **Nusikaltimai prieš taiką:** t. y. planavimas, ruošimas, pradėjimas ar rėmimas karinės agresijos, arba karo, sulaužiančio tarp tautines sutartis, sutarimus ar garantijas, arba dalyvavimas bendrame plane ar suokalbėje virš minėtų veiksmų įvykdymui;

b) **Karo nusikaltimai:** t. y. karo nuostatai ar įprastinių elgesio normų pažeidimas. Tokių nusikaltimų tarpe įskaitoma, tačiau nesiribojama, užimto krašto civilijų žudymas, kenksmingas traktavimas ar išstėmimas priverstiniam darbui ar bet kokiame kitame tikslui, karo belaisvių arba jūroje esančių žudymas ar kenksmingas traktavimas, įkaitų žudymas, privačios bei viešos nuosavybės grobtymas; savavališkas miestų, miestelių ir kaimų naikinimas arba karo reikalavimais nepateisintinas nuniokojimas;

c) **Nusikaltimai prieš žmoniją:** t. y. žudymas, išnaikinimas, pavergimas, išstėmimas ar kiti nežmoniški veiksmai padaryti prieš civilius prieš ar per karą; arba persekiojimas politiniais, rasiniais ir religiniais pagrindais, įvykstant ar ryšium su bet koku Tribunolo jurisdikcijoje esančiu nusikaltimu, nežiūrint, ar tai yra ar nėra vietinių įstatymų pažeidimas.

Vadovai, organizatoriai, kurstytojai ir bendrininkai, dalyvaujant bendro plano ar suokalbėje padaryti bet kurį viršminėtų nusikaltimų formulavime ar įvykdyme yra atsakingi už visus bet kurio asmens atliktus veiksmus tokiame plane įvykdyti.

Iš šios pastraipos matome, jog turime traukti į teismą Molotovą, kuris pasirašė slapta susitarimą su Ribentropu; Brežnevą, kuris okupavo kraštą, vykdė deportacijas, grobia turta, sugriovė Lietuvos ūkį ir t. t.

Septintoje pastraipoje teigiama, jog ir valstybės vadovai neatpalaiduojami nuo atsakomybės:

Kaltinamųjų einamos oficialios pareigos, k. a. valstybės galva ar atsakingi vyriausybės de-

MOTERŲ KANCIOS...

(Atkelta iš 3 psl.)

kad jiems yra įruošti tokie namai, panašiai kaip namai benamiams ar rusiškai tartant „beprizorikams“ —aut.).

Kai motina (E.S.) mėgino dukrą paklausti, kaip su ja elgėsi tų namų prižiūrėtojai, tai ši tik verkdamo baisiomis iš išgąsčio akimis... Ji iš dukrės tesužinojusi, kad jie — vaikai visada būdavo alkani ir prižiūrėtojų be reikalo mušami... Už ką? Ar už tai, kad jos motina norėjo išvykti iš SSSR pragaro ir gyventi su savo motina?

JAV LJS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Rugsėjo 12—13 d. įvyko JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos tarybos suvažiavimas Philadelphijoje. Suplaukė 21 jaunimo atstovas iš įvairių miestų diskutuoti ir dirbti. Šeštadienį tarybos sesija vyko Philadelphijos Lietuvių namuose, naujai įrengtame Kultūros centre. JAV LJS centro valdybos pirmininkas Virgus Volertas atidarė suvažiavimą ir jį koordinavo. Vietiniai Lietuvių Bendruomenės pirmininkai Terešė Gečienė (Phil.) ir Balys Raugas (Piet. N.J.) pasveikino suvažiavimo dalyvius.

Jaunimo sąjungos skyrių atstovai davė pranešimus apie savo skyriaus vietinę veiklą. Tuoj jaunimas kibo prie darbo diskutuodami ir balsuodami naujus pakeitimus JAV LJS statute.

Po pietų suvažiavimo dalyviai klausėsi Lino Kojelio paskaitos „Praktiška politinė veikla“. Per šią paskaitą Linas Kojelis pristatė praktiškas žinias, kaip suruošti demonstraciją. Ir po paskaitos jaunimas turėjo praktiškai atlikti pratimus, tai yra, valandą su viršum dirbo, rašydami informacinius lapus spaudai, ruošdami plakatus ir šūkius bei informacinius lapelius praeiviams. Visi turėjo progos pakritikuoti savo ir kaimynų darbą.

dymus, krašto ir paskirų žmonių apipilėsimą. Jei gaudomi naciai, turime gaudyti raudonuosius — komunistus. Reaganas yra kovotojas prieš komunistus. Įteikime jam kaltinamąją medžiagą apie sovietus.

Tarybos suvažiavimas tęsėsi sekmadienį Šv. Andriejaus parapijos salėje. Čia buvo sudarytas ateinančio suvažiavimo prezidiumas ir aptarti įvairūs kiti reikalai. Kitas tarybos suvažiavimas bus Chicagoje pavasarį.

Suvažiavimui techniškai talkino: Laima Surdenaitė-Bagdonavičienė, Alė Surdenaitė-Maciūnienė, Aušra Bagdonavičiūtė ir Danutė Pliuškonytė.

KERSTINGA BOBA

Šiaurinės Chicagos moteris Maria E. Vallejo, 32 m., supykusi, kad policija nutempė jos automobilį, nuėjo į Chicagos Shakespeare distrikto policijos kiemą, kur buvo sustatyti policijos automobiliai, pradėjo juos daužyti, sužalodama 32 automobilius. Policija ją sekmadienį areštavo. Vienas liudininkas matė ją su akmeniu toje sužalojimų vietoje.

Penkerių metų mirties Sukaktis

A. A. KĘSTUTIS JERONIMAS BUTKUS

Mano mylimiausias sūnus buvo gimęs Kaune 1927 m. vasario 28 d. Mirė Chicagoje 1975 m. spalio 3 d.

Šv. Mišios už jo sielą bus atšaukiamos Tėvų Marijonų koplyčioje, 6336 So. Kilbourn Ave., ir Kun. Justino Klumbio pastatytoje Šv. Jeronimo bažnyčioje Gallup, N.M., spalio 3 d. 7 val. ryto.

Vilty būti greit kartu amžinoj laimėj Viešpaty.

Antanina Butkoviene

A. + A.

A. + A. ONA NEDVAR KLOORAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Bridgeporto apylinkėje. Mirė rugsėjo 30 d., 1980 m., 5:30 val. ryto, sulaukus 84 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje. Amerikoje išgyveno 66 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Bruno, marti Aldona, sūnėnas Chester Nedvar, dukterėčia Norma Keltner, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, 1 val. popiet Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituania Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 2 d., 11 koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus ir marti.

Laidot. direkt. Jurgis F. Rudminas. — Tel. 927-1138.

A. + A.

TERESEI MILDAŽIENEI mirus,

jos vyrui JONUI, dukteriai AUŠRAI, sūnui GYČIUI su šeimomis, tėveliams STEFANIJAI ir JUOZUI CESNAMS, seserims ALDONAI ir SILVIJAI su šeima, broliams JUOZUI ir LEONARDUI su šeimomis esančius giliame skausme nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

GENE ir ADOLFAS ARMALIAI
VANDA ir ANTANAS GRUZZDIAI
ALDONA KRULIKAS
LEOKADIJA ir JUOZAS ZVYNIAI

Brangiai

A. + A.

ELENAI KARPAVIČIOTEI - URNEŽIENEI

po sunkios ligos mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos dukras KRISTINĄ, VIRGINIJĄ ir jų šeimas bei gimines Lietuvoje ir kartu liūdime, nustojus mielos dar jaunystės laikų draugės.

JANE ir EDVARDAS SIBAI

A. + A.

BASELEI ŠIMUNELIENEI mirus, jos seserį Stasę ir Kazį Gricius užjaučiame ir kartu liūdime.

K. R. RAZAUSKAI

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. spalio mėn. 1 d.

5

Mielai Kelmėškei

A. + A. TERESEI MILDAŽIENEI mirus,

jos SEIMĄ, jos tėvus STEFANIJĄ ir JUOZĄ CESNUS, jos dėdes, mano kolegas Kunigus NIKODEMĄ CESNĄ Lietuvoje, ir ANTANĄ BERTASIŲ Teksuose, širdingai užjaučiu.

KUN. ROMANAS R. KLUMBYS

Fulton, Texas

Ilgamečiui Pensininkų sąjungos valdybos nariui

A. + A. MŪŽ. KAZIUI KARAZIJAI mirus,

jo pusbroliams agr. BALIUI ir agr. JUOZUI KARAZIJAMS ir jų SEIMOMS, taip pat artimiesiems reiškiamo nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdime.

LIETUVIŲ PENSININKŲ S-GOS CHICAGO VALDYBA ir NARIAI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktojų Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. RĖpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympe 2-1003

KONSTANTINAS VENCKUS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Mirė rugsėjo 29 d., 1980 m., 11:15 val. ryto, sulaukus 71 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Plungėje. Amerikoje išgyveno 23 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Julija (Juškaitė), dukterė Janina Kėburis, žentas Povilas, 4 anūkai: Vytautas, Mindaugas, Gintaras ir Algimantas; svogeris Petras Petkevičius, jo vaikai Romas, Vytautas ir Jūra Kleina su šeimomis; Lietuvoje dukterė ir sūnus bei 9 anūkai ir 5 proanūkai; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklaušė Šaulių rinkinei, Pensininkų draugijai ir Lietuvių bendruomenei.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans kopl., 6845 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 2 d. 13 kopl. 9 v. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukterė ir anūkai.

Laid. direkt. Jonas Evans Jr. ir Stasys Evans, tel. 737-8600.

VICTORIA JANKOWSKI

PAGAL TĖVUS WITOMSKI

Pagal pirmą vyrą Pochus

Gyveno Phoenix, Arizona. Mirė rugsėjo 29 d., 1980 m., sulaukus 93 m. amžiaus. Gimė Lenkijoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Clarence, 2 anūkai Richard ir Douglas, su žmona Cindy Mae, sesuo Hattie Moeller, dukterė ir sūnėnai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, 6 val. vakaro Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 South Western Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 2 dieną. 13 koplyčioje 11 val. ryto bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: SŪNUS ir ANŪKAI

Laid. direkt. Jonas Evans Jr. ir Stasys Evans, tel. 737-8600.

A. + A.

TERESEI MILDAŽIENEI mirus,

nuoširdžiai užuojautą reiškiamo vyrui JONUI, dukrai AUŠRAI ir sūnui GYČIUI su šeimomis, tėvams STEFANIJAI ir JUOZUI CESNAMS, SESERIMS ir BROLIAMS.

ELENA ir JONAS PURTULIAI

APLINK MUS

× Akt. Vitalis Žukauskas atvyksta į Chicago lapkričio 26 dieną atidaryti V-j JAV ir Kanados Teatro festivalį. Humoro vakaras, originali ir visai nauja programa rengiama festivalio nuotaikai sukelti. Teatro festivalis įvyksta Padėkos savaitgalį Jaunimo centre. Teatro festivalio rengėjas yra JAV LB Kultūros taryba, o ruošia specialiai sudarytas komitetas.

× Lietuvos bažnyčios spalvotose skaidrėse bus rodomos šį penktadienį 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje "Tėsių vyskupijos" knygos sutikimo metu. Bus kelios trumpos kalbos, pasikalbėjimai, kavutė. Sutikimą ruošia knygos leidėjas Lietuvių Bibliotekos leidykla ir kviečia visus dalyvauti.

× Kun. Kazimieras Pugevičius atvyksta spalio 19 d. su paskaita dalyvauti Chicago ateitininkų rengiamame seminare. Jo paskaitos tema: "Tikintis lietuvis tėvynėje". Jo bus mestas žvilgsnis ne tik į katalikus aktyvistus, bet ir į visą tikinčiųjų bendruomenę. Šios paskaitos ir kitų seminaro renginių laikas bus skelbiamas Ateitininkų skyriuje.

× Dr. Dalia L. Petreikytė, dantų gydytoja, šį pavasarį baigusi Loyolos universiteto odontologijos fakultetą, gaudama dantų chirurgijos diplomą, spalio 1 d. Chicago vakarų priemiestyje 8 blokai į vakarus nuo Harlem Ave., atidarė dantų kabinetą (8104 So. Roberts Rd., Justice, Ill., tel. 563-0700). Jaunoji daktarė studijų metu kiek sąlygos leido, aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje. Kernavės tunte, skautė filistrė, liet. tautinių šokių šokėja, IV PLJ kongreso dalyvė. Be to, dainavimą ir muziką studijavo pas Motekaičius.

× Juozas Baužys, žinomas čikagiškis, parėmė savo dienraštį 10 dolerių auka. Dėkojame.

× Povilas Žvirblis, Anglijos lietuvių darbuotojas, atnaujindamas prenumeratą palinkėjo "Draugui" niekada nepavargti ir toliau mus informuoti apie tai, kas dedasi mūsų žemėje ir pasaulyje. Kartu atsiuntė ir 8 dolerių auką. Už viską esame dėkingi.

× Aukų atsiuntė: 7 dol. — E. Gimbūtienė; po 5 dol. — P. Andriulis, Ant. Maskeliūnas, Sofija Pikienė, Ben. Cejauskas, Alfonsas Karkliūnas, J. Abraitis, Jonas Pakalnis, Petras Maleta, Juozas Lukošius, A. Žilvytienė, Z. R. Sadauskas. Visiems dėkojame.

× Muziko Jeronimo Kačinsko kompozicijos parašytos meistriškai, įdomiai ir originaliai. Pirmą sykį Chicagoje jo kompozicijų koncertas įvyks spalio 25 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Šis neeilinis koncertas rengia L. Fondas. Bilietai gaunami J. Vaznelio prekyboje. (pr.)

× Marcelės Rudaitienės jūros kriauklių darbai bus išstatyti Jaunimo centre spalio 3-4-5 dienomis. (pr.)

× Nepriigirdintiems — Nėmokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduojami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.)

× Kun. Alf. Lipniūno mokslėivių atkū kuopos pirmasis susirinkimas bus šį penktadienį, spalio 3 d., 7 val. vakaro pas Ritą Stukaitę, 2941 W. 71 St., Chicago, Ill. Visiems nariams dalyvavimas būtinas. Kviečiami ir nauji nariai.

× Ateitininkų sendraugių Chicago skyrius iš savo išdo paskyrė 100 dol. Washington prie Sovietų ambasados demonstravusių ir už tai teismo atsakomybės patrauktųjų gynimui.

× Kun. Jono Borevičiaus pagerbimui ruošti yra sudarytas organizacijų vadovų bei lietuviškos veiklos darbuotojų komitetas, į kurį jau įsijungė H. Bagdonienė, dr. A. Domanskienė, V. Išganaitis, J. Ivaškienė, Z. Jaunius, A. Likanderienė, M. Marcinkevičienė, K. Milkovaitis (pirmininkas), P. Narutis, P. Nedas, J. Pocius (išd.), A. Rūgytė, J. Slajus, J. Tamulis ir V. Zadeikienė. Pagerbtuvės bus spalio 26 d. Jaunimo centre.

× Uosis Juodvalkis yra atvykęs į Chicago dalyvauti savo fotografijų parodoje, kuri dabar vyksta "Galerijoje". Svečiavimasis su juo bus šį penktadienį, 5-8 val. vak.

Marija Rudienė, Balfo valdybos pirmininkė, supažindina Chicago lietuvių visuomenę su Vladu Sakaliu.

Nuotr. P. Maletos

× Apie vaikų literatūrą išsivijoje ir Lietuvoje šiandien 7 val. vak. Chicago miesto bibliotekoje, 6120 S. Kedzie, kalbės Daiva Markelytė ir Marija Stankevičiūtė. Šios paskaitos rengiamos miesto bibliotekos, rodant dėmesį Amerikos etninę grupių literatūroms. Visi kviečiami.

× Prof. dr. Bronis J. Kaslas, Wyoming, Pa., aukojo 10 dolerių ir atsiuntė prenumeratos mokestį. Labai ačiū.

× Juozas Kudirka, Bethany Beach, Del., atsiuntė Garbės prenumeratos mokestį. Nuosirdžiai dėkojame.

× R. E. Steponienė, Seven Hills, Ohio, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 12 dolerių auką. Labai ačiū.

KLAUDINGŲ ISMOKEJIMŲ SKAICIUS MAŽEJA

Neseniai paskelbta JAV Sveikatos departamentu studija rodo, kad valstijų Medicaid ir Šalpos šeimoms su išlaikomais vaikais (Aid to Families with Dependent Children) išmokėjimų klaidingumas yra sumažėjęs. Anot studijos, maždaug du trečdaliai valstijų yra sumažinusios išmokėjimų klaidingumą, palyginus su praėjusiais metais.

Medicaid išmokėjimų klaidingumas, kurio koeficientas 1978 m. buvo 6,2%, o pernai buvo 4,9%. Šalpos šeimoms išmokėjimų klaidingumas nukrito nuo 10,4% iki 9,5%. Tuo tarpu Illinois valstijos reputacija šiuo atveju nėra per geriausia. Pavyzdžiui, jos klaidingumas yra pasilikęs gan aukštas — 1978 m. jis buvo 13,8%, o 1979 m. buvo 11,9%. Dėlto Illinois valstijai gali būti taikomos sankcijos, jei permokėjimų priežastis nebus tinkamai išaiškinta ir nebus ieškoma būdų permokėjimams sumažinti.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— Dr. Saulius Naujokaitis, Elenos ir Mykolo Naujokaičių sūnus, gyv. San Dimas, Cal., rugsėjo 20 dieną susituokė su Sigita Kondrotaitė iš Washingtono, D. C., kur ir dr. Saulius dabar gyvena. Jo vestuvės buvo Our Lady of Perpetual Help bažnyčioje, Quaker Hill, Conn. Sigita yra baigusi aukštusios mokslo Amerikoje ir po to studijavusi Prancūzijoje, o Saulius baigė daktaro mokslus Kalifornijos universitete ir paskutiniiais metais gyvena Washington, D. C., kur ir susipažino su savo būsima gyvenimo drauge.

— Naujas lietuvis gydytojas dr. Brian T. McCormack, iki šiol gyvenęs Baltimore, Md., persikėlė į Los Angeles ir atidarė savo ofisą Anaheim šiuo adresu: 1791 So. Euclid Ave., Anaheim, Cal. 92802. telefon. 772-0584. Dr. McCormack gerai kalba lietuviškai ir skaito lietuvišką spaudą.

AUSTRALIJOJE

— A. a. Bronius Jurevičius mirė rugsėjo 15 d. Sydnejuje, širdies priepuolio ištiktas. Buvo gimęs 1908 m. Rygoje. Gyvendamas Sydnejuje buvo veiklus lietuviškoje organizacijoje, giedojo bažnyčioje, "Dainos" chore. Palaidotas Rookwoodo kapinėse.

— A. a. Lidija Dijkienė-Gasiūnienė mirė rugsėjo 8 d., sulaukusi tiksliai 52 metų amžiaus. Buvo kilusi nuo Kuršėnų. Aktyvi choristė Sydnejuje lietuvių tarpe. Palaidota Rookwoodo kapinėse.

— A. a. Petras Maikauskas mirė rugsėjo 23 d. Melbourne. Palaidotas Fawkner kapinėse.

— A. a. Pranas Kazanuskas mirė rugsėjo 20 d. Latrobe Valley ligoninėje. Velionis buvo geras lietuvis ir didelis antikomunistas. Laidojimo apeigas atliko kun. Pr. Daukynas. Velionis buvo gimęs 1919 m. Rygoje.

— Australijos Lietuvių fondo naująją valdybą dabar sudaro: Arūnas Staugaitis (pirm.), Martynas Didžys, Jonas Melnūnas, Vincas Ališauskas ir Algis Klimas.

CHICAGOS ŽINIOS

CHICAGOS MOKYKLOS IR MOKINIŲ SVEIKATA
Chicago viešųjų mokyklų informacijos centras praneša, kad pagal vėlyviausias žinias maždaug 200,000 mokinių dar nėra atsakę laišku bei pareiškimu dėl imunizacijos ir sveikatos tikrinimo reikalavimų. Valstybės įstatymai reikalauja, kad nuo spalio 15 d. kiekvieno mokinio sveikatos dokumentai būtų laikomi jo lankančioje mokykloje. Tie mokiniai, kurių dokumentai nebus sutvarkyti, turės būti pašalinti iš mokyklos. Sveikatos tikrinimai yra reikalingi iš mokinių, kurie spalio 14 d. lankys vaikų darželį arba pirmąjį skyrių, penktąjį skyrių ar devintąjį skyrių. Skiepai prieš įvairias ligas yra reikalingi visiems mokiniams, nežūrint, kurį skyrių jis lanko. Norintys daugiau informacijos, gali kreiptis į Chicago Sveikatos klinikų departamentą (Chicago Department of Health Clinics), telefonu 744-8500.

DU TEISEJAI
Senatas patvirtino du JAV apylinkės teismo naujus teisejus Chicagoje: Ch. P. Kocorą ir Susan Getzendorfer. Ši moteris bus pirmoji federalinė moteris teisėja Chicagoje.

IKLIUVO POLICININKĖ
Chicago policininkė Sandra La Porta, 31 m., areštuota, kai buvo sugauta Ford prekybos centre, miesto pietuose, iš Penney krautuvės beišsinešanti pavogtą nertinį 11 dol. vertės.

Redaguoja J. Plačas. Modifikuoti siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KAI ŽEMĖ DREBEJO

Gyventi pietinėje Kalifornijoje buvo smagu. Girių šeima nesigailėjo, kad prieš penkerius metus ryžosi palikti šaltąją Čikagą ir keltis į saulėtą Kaliforniją. Kai lietuvis girdėjo, kad ten žemė dreba, draugai bandė atkalbinti ir sakė, kad amžina vasara tuoj nusibos.

Giriams malonus klimatas ir graži gamta nenusibodo. Ar galima dejuoti, jei kiekvieną metų dieną saulė maloniai šildo? Nerikta žieminių drabužių, botų nei pirštinių. Žemės drebėjimų jie nebijojo. Per penkerius metus nė vieno nebuvo. Tiesa, kelis kartus lyg viskas sujudėjo, bet niekas daug dėmesio į tai nekreipė. Visi jau buvo pripratę, kad Kalifornijoje žemė retkarčiais juda.

Giriai patogiai įsikūrė Los Angeles pašonėje. Ar galima geriau norėti? Visur palmės, čia pat vandenynas. Kitoje pusėje kalnai su snieguotomis viršūnėmis, o dar toliau — dykumos.

Gyvenimas buvo normalus. Vaikai mokėsi, o tėvai dirbo. Vieną šeštadienio popietę, grįžęs iš šeštadieninės mokyklos, trylikmetis Viktoras su jaunesniais broliais sėdėjo prie televizijos. Tuo metu mama rūšiojo baltinius skalbė, o tėtė garaže automobilių tvarkė.

Staiga televizija sujudėjo. Remiantis pradėjo kristi knygos iš lentynų. Kabanti lempa sušalo palubėje. Paveikslai krito nuo sienų. Vaza su šukomis ir vanduo pasipylė ant kilimo.

Vaikai sustingo, nes suprato, kad tai jau tikras žemės drebėjimas. Su virpančiomis širdimis matė byrančias langų šukes, suškilusias sienas, apverstą stalą, siūbuojančius laiptus.

(Bus daugiau)

Audrius Polikaitis,
K. Donelaičio lit. m.-los mokinių
TIKROJI MIŠKO DVASIA

Seniai, labai seniai, gyveno senis ir senelė. Jie vaikų neturėjo, bet kai mirė kaimynė, kuri turėjo vieną vaiką, jie priglaudė jį ir augino kaip savo vaiką. Praėjus metams, kitiems, išsikraustė į miško gilumą. Ten pagyveno porą metų, bet, būdami labai seni, greitai mirė. Sūnus, ilgai gyvenęs miške, priprato būti vienas. Jis taip gerai pažino mišką, kad žinojo, kur kiekviena gelė auga. Jeigu kas nors paklydavo, jis mokėdavo jiems surasti kelią.

Viskas būtų buvę gerai, jeigu nebūtų atėję rusai. Jie užėmė mažą gabalą žemės, kur tas našlaitis gyveno. Norėjo ant tos žemės pastatyti ginklų fabriką. Kai našlaitis sužinojo jų kėslus, bėsisiai pergyveno. Jam rūpėjo visi gyvuliai, kurie numirtų, jei miškas būtų sunaikintas.

Taip besisielodamas jis nutarė kovoti prieš rusus. Nuėjo į miestą ir papasakojo miestiečiams kas buvo atsitikę, paprašė jų pagalbos. Jie sutiko jam padėti ir ėmė tartis.

VIENTISUMAS

Einu jūros krantų,
Ir žvegiu ir besileidžiančią saulę.
Prisimenu tas dienas,
Kurias žinau ir tu,
Kada viskas buvo gera,
Ir buvau apsuptas draugų.
Niekados nebuvau vienas,
Niekados liūdna.
Maniau, kad visą gyvenimą
Būsiu laimingas.
Bet dabar esu vienas,
Visų draugų apleistas.

Smėlis kutena,
Bet aš valandų valandas
Graudžiai verkiu, nes
Aš esu vienas.
Saulės spinduliai nyksta,
Ir telefono numeriai rodo mano mintyse...

Jie seni, bet svarbūs.
Gal, o gal, jie padės išdžiovinti
Mano ašaras.
Dienos prabėga.
Saulė šviečia karštai.
Papiūdimy aidi juokai.
Draugai mane vėl apsupa.
Ir jūros sūrus vanduo gaivina
Mano veidą.
Aš šypsau valandų valandas
Nes aš nesu vienas.

Lisa Petrasevičiūtė,
15 metų, Torontas, Kanada, parašė
ta Wasagos stovykloje.

Sekančią dieną, kai rusai atėjo medžių kirsti, našlaitis su kovos draugais jų laukė pasirodę. Rusams einant pro šalį, jie užpuolė juos ir suėmė nugalėtojų tamsų urvą. Ten juos surišo ir surišė paliko. Kai atėjo viršininkas ir nerado darbininkų, ėmė jų ieško-

Piešė Rita Stukaitė, Kr. Donelaičio lit. mok. VIII kl. mokinė.

ti. Pakely sutiko našlaitį, kuris jam pasakė, kad miško dvasios pagrobė darbininkus. Viršininkas netikėjo ir keliavo tolyn į mišką. O miestiečiai laukė pasirodę. Jie buvo siaubingai apsidarę ir viršininkui einant pro šalį bėsisiai jį išgąsdino. Jis pasileido bėgti ir nekada nebegrižo į tą mišką. Kiti rusai užrištom akim buvo išvesti iš miško. Jie

6. Ką ūkininkai turi (daugiskaitos galininkę)?
7. Ką padarys gyvuliai su paduotu jiems maistu?
Žemyn

1. Katės balsas.

2. Pirmosios trys raidės žodžio, kuris reiškia vyriškos giminės kiaušį.

3. Avies vaikas.

4. Produktas padarytas iš pieno. (10 taškų).

III
Ką reiškia eskimų kalbos žodis Nanook? (5 taškai).

IV
Fabrikas pastatė naują pastatą 80 metrų ilgio, 60 metrų pločio. Kiek reikės plytelių (tiles), kad išgrįstų pastatą, jei vienam kvadratiniam metrui ploto reikia 32 plytelių? (5 taškai)

V
Parašykite, kiek turi balsių kiekvienas žemiau parašytas žodis: „Mokiny, mokinio, gira, giria, žala, žalia. (5 taškai)
Su šiuo mėnesiu vėl pradėsime galvosūkių sezoną. Galvosū-

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

niekada nebegrižo į mišką ir nebepastatė to fabriko. Vis kartojo, kad miške vaidenasi.
Iš tiesų mišką išgelbėjo tikra gyva miško dvasia.

Dalia Ivaškaitė, 6-ta kl.
Bostono lit. m.-los mokinė
(„Švilpukas“)

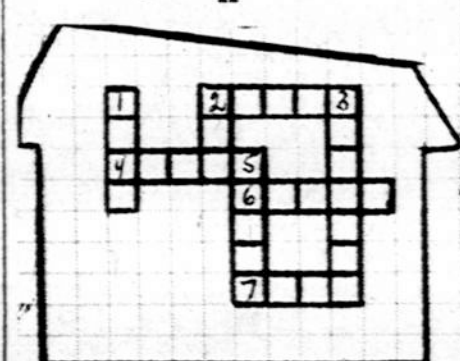
GALVOSŪKIAI NR. 1

I brūkšnelių vietas įstatykite raidės, kad skaitant žemyn susidarytų trijų raidžių žodžiai. Vietoje brūkšnelių parašytas žodis turi atsakyti į šį klausimą: „Kas visus vaikus po vasaros atostogų kviečia?“

IJILAOOK

ASIGIAS

(5 taškai)

Išspręskite ūkio galvosūkį atsakydami į šiuos klausimus: *skersai* (žiūrėkite piešinį)
2. Gyvulys, kuris duoda pienu.
4. Naminis paukštis, kuris plaukioja vandenyje.

kius gali spręsti visi. Kas nori dalyvauti sprendimų konkurse, turi adresu. Konkursui pasibaigus adresu konkursui pasibaigus (gegužės mėn.) sprendėjai gaus pinigines premijas. Premijų dydis priklausys nuo taškų skaičiaus. Konkurse gali dalyvauti ne vyresni kaip 16 metų amžiaus. Galvosūkių sprendimo terminas 3 savaitės, t.y. nuo galvosūkių išspausdinimo datos gali praėti 3 savaitės iki atsakymo redaktoriui. Kas užtęs ilgiau negu 3 savaites, atsakymai nebus užskaityti. Norintieji dalyvauti konkurse, turi pradėti dabar, kad galėtų daugiau taškų laimėti. Apsimoka siųsti atsakymus ir dalį galvosūkių išsprendus. Galvosūkių bus lengvesnių ir sunkesnių. Kviečiu į darbą visus ir jaunesnius, ir vyresnius.

Redaktoriaus

PASISEKĖ

Vieną rytą, kai aš dar buvau penktame skyriuje, mokytoja atėjo į klasę ir pranešė, kad šiandien rašysime diktantą. Aš labai susijaudinau, nes mums nebuvo pranešta iš anksto ir aš nebuvau visai pasiruošęs. Dabar jau buvo per vėlu ruoštis, nes mokytoja jau dalino lapus. Netrukus mokytoja pradėjo diktuoti. Prieš pradėdama diktuoti, ji mums paaiškino, kad šis diktantas yra mokyklos diktantų konkursui. Rašėme ir rašėme, ir man rodėsi, kad aš darau milijoną klaidų. Prakaitas tekėjo man per kaktą. Galų gale mes pabaigėme. Mokytoja pranešė, kad ji pasakys sekančią dieną kas laimėjo.

Kai sekančią dieną mes sėdėjome klasėje ir laukėme pranešimo, aš tikrai galvojau, kad parašiau blogiausiai klasėje. Aš buvau labai nustebęs, kai mokytoja pranešė, kad ji laimėjau konkursą.

Andrius Plienias,

Marquette Parko lit. m.-los
8 sk. mokinių

LAISVĖS LIETUVAI

Jeigu gyvenčiau Lietuvoje dabar, aš girdėčiau visus lietuviškai kalbant ir dainuojant. Aš matyčiau Nemuną, Nerį ir kitas upes, o taip pat Lietuvos sostinę Vilnių, Kauną, Klaipėdą ir kitus miestus. Baltijos jūroje galėčiau maudytis ir gal būt, rasti gintaro. Ten pamatytčiau ir Lietuvos okupantus rusus. Jei jie iš Lietuvos pasitrauktų, Lietuva vėl būtų laisva.

Jonas Strolia,

Abu Dariaus Girėno lit. m.-los
mokiniai, 8 skyrius

LYG LYGU

(žaidimas)

Vienas vaikas paslepia sugniaužtame kumštelyje po vienu pirštu riešutą ir sako kitam: „Lygu lygu, šaku maku, Čėžė vežė, keturvežė, po katruo pirštu riešutas?“

Jei antrasis atspėja, riešutai tenka jam, jeigu ne, — lieka savininkui. Po to, taip pat slepia savo riešutą ir klausia antrasis.

MANO GYVULIAUKAI

Aš turiu dvi jūrų kiaulytes: vieną baltą, antrą rudą. Baltos vardas Sniegutė, rudos vardas Taubukas. Jos mėgsta morkas ir salotas.

Aš turiu dvi auksines žuvelytes: vieną auksinę, antrą raudoną. Auksinės vardas Aukšė, raudonos vardas Žibutė. Jos mėgsta žuvyčių maistą.

Eglė Stonytė,

Detroito „Žiburio“ lit. m.-los
mokinė. („Skambutis“).